

OBSAH

<i>Prihovor</i>	3
<i>O pôste</i>	4
<i>Pascha</i>	5
<i>Životy svätých</i>	6
<i>Pravoslávna ikona</i>	10
<i>Čudotvorné ikony</i>	14
<i>Otázky a odpovede</i>	16
<i>O láske k nepriateľovi</i>	19
<i>Trpezlivosť</i>	21
<i>Detská stránka</i>	22
<i>Láska bez podmienok</i>	34
<i>Skutočný priateľ</i>	35
<i>Opíš prítomnosť, ovplyvníš budúcnosť</i>	36
<i>Sila viery</i>	38
<i>Spomienky na vladyku Lavra</i>	40
<i>História PCO Zvolen</i>	42
<i>História PCO Rebrin</i>	44
<i>Giraltovce a my</i>	46
<i>Veselica v Snine</i>	47
<i>Stretnutie v Choňkovciach</i>	48
<i>Stretnutie v Ladomirovej</i>	49
<i>Ples BPM 2011</i>	50
<i>Oslavy svetového dňa SYNDESMOS-u</i>	51
<i>Prečo som pravoslávny?</i>	52
<i>Nedeľa</i>	55
<i>Blahoželenie</i>	56
<i>Recepty</i>	57
<i>Pozvánky</i>	60

**„Čokoľvek ste urobili jednému
z týchto mojich najmenších
bratov, mne ste urobili“.
Mt 25,40**

<i>Bohuznáma – 10 €</i>	<i>J. Lipinský – 10 €</i>
<i>Bohuznáma – 5 €</i>	<i>M. Hodovancová – 15 €</i>
<i>Bohuznáme z Lutiny – 10 €</i>	<i>M. Palčová – 10 €</i>
<i>Bohuznáma rodina</i>	<i>A. Saloňová – 4, 60 €</i>
<i>z Kolbovíc – 35 €</i>	<i>A. Slivková – 10 €</i>
<i>Bohuznáma rodina</i>	<i>P. Hric – 5 €</i>
<i>z Humenného – 10 €</i>	<i>O. Bojčíková – 20 €</i>
<i>E. Hošak – 20 €</i>	<i>E. Smoláková – 20 €</i>

Spasi Vas Hospodi!

*Obálka: Hrob Spasiteľa v katedrálnom chráme svätého
Alexandra Nevského v Prešove*

Fotky z akcií BPM

ISTINA

*Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
ročník XVI./2011*

šéfredaktor: Lenka Kimaková
redaktori: Alexander Haluška, Michal Sivík, Zuzana Repková, Marcela Hvižďaková, Zuzana Sadilková, Juliána Kuzanová, Ján Husár, Tatiana Mihaličová
pokladníčka: Tatiana Mihaličová
technický redaktor: Peter Polakovič
detská stránka: Janka Kobanová, Janka Zajarošová
redaktori pre distribúciu: Ľuboš Omaska, Patrik Palasiewicz
korektúra: Prof. ThDr. Peter Kormaník, PhD.

Vydáva:

*Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
tel.: 0948 509 980*

*e-mail: istina12@gmail.com
IČO: 17075947*

www.bpm.orthodox.sk

S blahoslovením Jeho Vysokopreoslavenosti Jána, arcibiskupa prešovského a Slovenska.

*Vychádza 12-krát do roka.
Ročný príspevok 5,40 €*

*Vaše finančné príspevky posielajte
na adresu redakcie:*

*Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS,
redakcia ISTINY*

*Bayerova 8, 080 01, Prešov,
prípadne na účet Istiny:
4008409298/7500.*

*Cirkevne schválené.
Redakcia si vyhradzuje právo
upravovať príspevky v súlade
s učením Cirkvi.*

Nevyžiadané rukopisy nevraciamy.

*Vydávanie je povolené Ministerstvom
kultúry SR pod číslom EV 3633/09.
ISSN 1335-6739*

Tlač: web&print media

ИСТИНА

Slava Isusu Christu!

Drahí otcovia duchovní,
mládežníci, bratia a sestry,

dostáva sa Vám do rúk ďalšie číslo nášho časopisu Istina. Sme veľmi radi, že nám zachováate svoju priazeň a podporu, čo je pre nás potešujúce a veľkým povzbudením. Snažíme sa v každom čísle prinášať kvalitné a zaujímavé informácie o svätom pravosláví a aktivitách pravoslávnej mládeže.

Sme vďační, že nás podporujete i finančnými darmi. Aj vďaka nim sa nám stále darí udržať si nezmenenú cenu a občas vydať peknú prílohu k Istine.

Zároveň by sme Vás chceli poprosiť, aby ste oslovili i svojich blízkych a známych, ktorí by mohli mať záujem o náš časopis. Kresťanský časopis by mal mať miesto v každej domácnosti. Iste, dnes máme možnosť veľkého výberu rôznych médií

i rôzne zameraných časopisov, ale kde inde máme možnosť dozvedieť sa aktuality z diania z našich cirkevných spoločenstiev, prečítať si zaujímavé zamyslenia a úvahy s duchovnou tematikou? Kde máme možnosť pozrieť sa na naše problémy aj z iného pohľadu? Z pohľadu Evanjelia, alebo svätých Otcov?

Pomôžte nám šíriť svetlo Christovo do všetkých domácností.

Náš časopis si môžete predplatiť na adrese: Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS, redakcia Istiny, Bayerova 8, 080 01 Prešov alebo na emailovej adrese: istina12@gmail.com

Predplatné stojí 5,40 eur na celý rok, avšak Istinu je možné predplatiť si na kratšiu dobu. Príspevok na poštovné je dobrovoľný.

Drahí čitatelia, chceli by sme sa Vám ospravedlniť za meškanie našej Istiny. Dôvodom sú menšie technické problémy spojené s vydávaním časopisu. Z toho dôvodu sme pristúpili aj k vydaniu dvojčísla Marec – Apríl. Prosíme Vás o zhovievavosť a pochopenie.

Nasledujúce čísla Istiny by sme chceli vydávať viacfarebne. Veríme, že to bude zlepšením a skrášlením nášho časopisu a zároveň prinesieme tým radosť Vám, našim čitateľom.

Alexander Haluška

prezident Bratstva pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS

Drahí bratia a sestry! Na každej Božej liturgii naša svätá Cirkev nám pripomína slová Syna Božieho, nášho Pána Isusa Christa: „Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské Kráľovstvo. Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení. Blahoslavení tichí, hladní a smädní po spravodlivosti, milosrdní, čistého srdca, tvorcovia pokoja a tak ďalej. Za splnenie aspoň jedného z týchto prikázaní nás čaká veľká odmena. Pán nám o tom hovorí: „Radujte sa a vesel'te sa, lebo máte veľkú odmenu na nebesiach. (Mt 5, 12). V Pánových prikázaniach je aj prikázanie o pôste, ktoré je opísané u evanjelistu Lukáša rozprávaním o tom, ako sa knižníci a farizeji pýtali Pána: „Prečo Jánovi učeníci sa často postia a modlia, podobne aj učeníci farizejov, ale tí Tvojiedia a pijú?“ Isus Christos im odpovedal: „Nemôžete žiadať, aby sa svadobní hostia postili, kým je ženích s nimi. No prídu dni, keď im ženícha vezmú a vtedy sa budú postiť.“ (Lk 5, 33-35). Na základe tohto prikázania naša svätá Cirkev ešte v apoštolských dobách ustanovila štyri pôsty v roku: Veľký pôst pred Paschou, Petrov pôst pred sviatkom apoštolov Petra a Pavla, pôst pred sviatkom Zosnutia Presvätej Bohorodice a Roždestvenský pôst a takisto každú stredu a každý piatok. Pôst teší anjelov, našich ochrancov, potom prostredníctvom pôstu i modlitby my sa im stávame blízkymi. Tak nás učí prepodobný Efrém Sýrsky. Naozajstný pôst drží jazyk od nadávok, klebiet, odsudzovania, klamstva, všelijakého zla – to nás učí svätiteľ Bazil Veľký. A tak, kto z nás zvykol klamať, odcudzovať

druhých ľudí a klebetiť, ten pôst začne sa postiť so zdržanlivosťou svojho jazyka. A k tým, ktorí radi veľa hovoria a odsudzujú iných ľudí, sa Christos obracia s týmito slovami: „Ty pokrytec, najprv vyber brvno zo svojho oka, až potom uvidíš, ako vybrať smietku z oka svojho brata.“ (Lk 6, 42). Ozajstný pôstnik sa zdržiava od hnevu, zlosti, zloby a pomsty, učí nás o tom tiež svätiteľ Bazil Veľký. A to značí, kto si zvykol navádzať na zlo druhu proti druhovi, dosiahne tým vraždu a nenávisť, ten je povinný začať v pôste boj s týmito zlými vlastnosťami a utvrdzovanie svojej slabej vôle. Drahí moji! Postite sa z umierneného, ohraničeného prijímania pôstneho jedla. Lebo i v pôste je možné vychutnávať si chute pripravené jedlo; keď tak budeme robiť, tak to nebude pôst, ale prejedanie sa a hriech. A ešte sme často počuli rozprávanie proti pôstu od ľudí chorých. Chorí ľudia musia mať radi svoju diétu a vziať požehnanie od kňaza duchovníka.

Svätá Cirkev takisto oslobodzuje od pôstu ľudí putujúcich a nachádzajúcich sa na návšteve. Lebo u hostí je nutné prijímať to, čo pripravili hostitelia. Na začiatku bolo povedané, že vás očakáva veľká odmena za splnenie Božích prikázaní. Tým milosrdný Christos Pán vždy býva bližšie k ľuďom plniacim Jeho prikázania. Preto počas pôstu budeme dodržiavať Božie prikázania, ozajstne sa postiť, spovedať sa a prijímať Telo a Život tvoriacu krv Christovu. Jednou z odpovedí je, že nás čaká radosť zo stretnutia so sviatkom, ktorý je vyvrcholením pôstu.

Bohoslovec Patrikij

Drahí bratia, sestry, čitatelia a všetci pravoslávni veriaci! Chcel by som vás v tento krásny deň pozdraviť tým najkrajším pozdravom, aký my, pravoslávni veriaci, máme. Christos voskrese!

Veľký deň, Pascha Christova, sviatok sviatkov, najväčšia radosť. Mnoho prívlastkov má tento slávnostný deň a všetky tieto názvy ho vystihujú. Kráľ Dávid tento deň predpovedal dávno predtým, než sa stal. V tento deň máme veľký dôvod na radosť, veď Christos svojím zmŕtvychvstaním porazil smrť. Christos je náš život a preto smrť už nemá žiadnu moc nad životom.

Tak ako v tento deň, tak aj v nedeľu počas celého roka spievame „Voskresenje Christovo vidivše“. Keby sme to vzkriesenie nevideli, bolo by to zbytočné spievať. Nevidíme ho našimi telesnými očami, ale očami viery. Keby nebolo viery a nebolo Christovho vzkriesenia, tak život by nemal zmysel. Boli by sme iba prázdny telami (schránkami).

Pascha Christova je najväčším sviatkom pravoslávnych kresťanov. Je to sviatok sviatkov. Nebyť toho, že Christos vstal z mŕtvych, nebola by ľudom daná možnosť zbožštenia. Veď Boh sa stal človekom, aby sa človek mohol stať Bohom. Nebyť Christovho vzkriesenia, aj keby sa ľudia hoc ako snažili, žili akokoľvek sväto, nedosiahli by zbožštenie a po smrti by šla ich duša do šeuľu (predpekľia). Pre Jeho ľudomilnosť

sa bezhraničný Boh ohraničil a prijal ľudské telo so všetkým v plnosti. Po smrti šiel aj sám Boh Isus Christos do pekla ako človek, ale ako Boh porazil Satana a vyslobodil Adama a všetkých ľudí. V deň Christovho vzkriesenia nevstal len Christos, ale z ádu vytiahol všetkých, ktorí umreli pred Ním.

Či môže byť väčšia radosť ako Vzkriesenie Christovo, ako čas, keď bola porazená smrť? Tak ako čítame v tropari tohto sviatku sviatkov: „Christos voskrese iz mertvych, smertiju smert' poprav, i suščym vo hrobich život darovav“. No čo môže byť väčšia radosť ako to, keď vám niekto daruje život? Christos svoju smrťou porazil smrť. Smrť už nemá moc nad Ním a od tej doby už neumierame, ale usínáme s očakávaním druhého Christovho príchodu.

Smrť. Čo je to vlastne smrť? Poznáme dva druhy smrti, jedna je telesná smrť, ktorej sa všetci bojíme, ale nemáme dôvod sa jej báť, a tá druhá je horšia smrť, ale tej sa paradoxne nebojíme. Je to smrť duchovná, keď človek fyzicky žije, ale duchovne je mŕtv, nemá nijaký zmysel života.

Christos zomrel, aby sme my mohli žiť. Svojím zmŕtvychvstaním nám otvára cestu k prinavrátaniu sa k Bohu, preto radujeme sa a neváhajme vykročiť na túto cestu, cestu, ktorá vedie k spáse, k nášmu Stvoriteľovi.

Bratia a sestry, Christos voskrese!

Bohoslovec Miroslav

Prepodobný Ilarion Nový, deň pamiatky 28. marec

Preodobný Ilarion už z mladosti prijal mníšsky spôsob života. Niesol svoj križ nasledujúc tak ukrižovaného Christa a zdržanlivosťou odháňal telesné vášne. Odišiel do zatvoru (spôsob mníšského života, kedy mních žije v ústraní a nestretáva sa s ľuďmi) a tam prežil v mlčaní mnoho rokov. Osvietený, bez vášní a svojím cnostným životom predišiel všetkých mníchov. Stal sa dôstojným presbyterskej hodnosti a neskôr sa stal igumenom monastiera Pelikit, v ktorom žil. Je to v Ázii, blízko Gellesponta (staroveké nazvanie Dardanellského prielivu).

Prepodobný Ilarion urobil mnoho

slávnych zázrakov. Svojím slovom vyhánal z nív a vinogradov zvieratá, ktoré ničili rastliny, svojou modlitbou zastavil silné krupobitie a inokedy v čase sucha modlitbou privolal dážď. Podobne ako prorok Elizej rozdelil riekou, uzdravil človeka so suchou rukou, slepcovi daroval zrak, narovnával chromých, vyhánal démonov a naplnil siete rybárov pri neúspešnom love.

Prepodobný Jozef Pisnopivec v tropári 8. piesne kánona, ktorý napísal na počesť svätého Ilariona hovorí, že prepodobný Ilarion trpel prenasledovanie a úkoria od učiteľov kvôli tomu, že mal vo veľkej úcte ikonu Spasiteľa, za čo ho nazýva mučeníkom. Podľa niektorých žil svätý Ilarion počas panovania cisára Leva Armjaninského (812-830), ktorý sa rúhal svätým ikonám a podľa druhých žil za panovania Leva Isavrijského (717 – 741) a jeho syna Kopronina (741 – 775), čo sa ukazuje ako pravdepodobnejšie. Za sväte ikony trpel práve vo Veľký štvrtok, kedy Kopronimov vojvodca Lachondrakon nočakávane zaútočil na Pelikitský monastier. Mnísi práve vtedy slúžili liturgiu. Lachondrakon bezočivo vošiel do chrámu a do olárnej časti, prikázal prestať spievať, zhodil na zem sväte a životodarné Tajiny Christove. Pochytil a dal zviazať do okov 42 bratov a ostatných zranil, trhal ich telá, druhých opálil, najprv im namazal smolou brady a tváre a iným odrezal nosy. Nakoniec podpálil

celý monastier i chrám. Zajatých Otcov odviekol do zajatie na okraj Efezskej oblasti, zatvoril ich v bani a tak ich odovzdal násilnej smrti. Predpokladá sa, že práve v tom čase trpel aj prepodobný Ilarion ako najstarší, teda igumen spomedzi spomínaných otcov. Udialo sa to okolo roku 754.

Prepodobne otče náš Ilarione, moli Boha o nas!

Sväté mučenice Alexandra a Klavdia, deň pamiatky 20. marec

Tieto sväté mučenice trpeli počas panovania bezbožného cisára Maximiana Galeria (305 – 311). Tento cisár započal proti kresťanom také hrozné prenasledovanie, že nemilosrdne mučili všetkých, nehľadiac na ich vek. Teda aj deti, aj starších. Pretože aj vládár mesta Amis si počínal podobne ako cisár, boli sväté panny Alexandra a Klaudia chytené a privedené k nemu. Na výsluchu vyznali, že sú kresťanky a vládu mesta nazvali krutým a neľudským.

Na vládu rozkaz začali sluhovia mučiť svätú Alexandru i svätú Klaudiu. Vyzliekli ich zo šiat, nemilosrdne ich bili, obrezali im prsia a po ďalšom trýznení ich hodili do rozžeravej pece, kde sväté mučenice predali svoje čisté duše do Božích rúk. Sväté panny Alexandra a Klaudia ukončili pozemskú púť v roku 310.

Svjatyje mučenicy, divy Alexandro i Klavdio, molite Boha o nas!

Sv. mučeníci Pasikrat a Valentin, deň pamiatky 24. apríl

Christovi mučeníci Pasikrat a Valentin pochádzali z Rodostola, Muzikijského mesta.

Boli vojakmi a slúžili pod oblastným správcom (igemonom) Avsolanom. V tejto krajine bolo veľa tých, čo sa klaňali idolom, ľudia prinášali obeť diablu, lebo vládcovia krajiny pod hrozbou mučení nútili ich prinášať obeť. Kresťania, bojac sa mučení, utekali odtiaľ a skrývali sa.

Avšak títo dvaja svätí muži otvorene a smelo vyznali, že sú kresťania. Oslavovali jediného, pravého Boha a prekliali idoly. Preto boli modloslužobníkmi zajatí a privedení na súd, kde ich nútili zapáliť dymovú obeť pred modlami. Stala tu socha Apolóna. Pasikrat prišiel

bližšie k soche a pľuval mu do tváre: „Takáto česť patrí tomuto bohu!“

Vtedy Pasikrata zviazali ťažkými reťazami a hodili do temnice. Vojak Christov sa z toho radoval tak ako keby ho odeli do zlatých kráľovských šiat. Tešil sa, lebo mohol nosiť okovy za Christa. Spolu s ním zatvorili aj Valentina.

Skoro ich opäť predviedli pred igemona. Keď sa zjavili na súde, prišiel tu i brat svätého Pasikrata, Papian. Bol tiež kresťanom, ale zo strachu pred mučením obetoval modlám. Papian začal so slzami prosieť brata, aby nasledoval jeho príklad, priniesol kadidlo idolom, aby sa na chvíľu pretvaroval, že je modloslužobník a tak sa vyhol krutému mučeniu. Ale Pasikrat odmietol prosby brata a nazval ho nedôstojným v jeho rode, lebo zriekol sa Christovej viery. Sám sa priblížil k žertveníku (obetnému stolu), položiac svoju ruku do ohňa, povedal igemonovi: „Ako vidíš, telo je smrteľné, zhorí v ohni, ale nesmrteľná duša povznáša sa nad všetky tieto viditeľné muky.“

Svätý Valentin na igemonove vypytyvanie sa potvrdil, že je kresťan. Bol pripravený pretrpieť za Christa hoci aj mučenie. Oboch svätých mužov odsúdili na smrť sťatím. Keď ich sluhovia viedli za mesto, šla s nimi i matka svätého Pasikrata. Posilňovala a posmeľovala ho, aby šiel nebojácne na smrť. Bála sa totiž, aby sa nezľakol, aby v poslednej chvíli nezaprel Christa, pretože bol veľmi mladý. Svätí mučeníci boli sťatí.

Svätý Pasikrat mal 22 rokov a svätý Valentin 30. Matka s (duchovnou) radosťou prijala ich telá a s poctami ich pochovala, sláviac Christa Boha.

Svjatyji mučeníci Pasikrate i Valentine, molite Boha o nas!

Svätý mučeník Adrián, deň pamiatky 17. apríl

Svätý mučeník Christov Adrián bol jeden z tých kresťanov, ktorí boli dlho väznení pred odsúdením. Z väznice ho vyviedli práve v dobe, keď bola prinášaná žertva pohanským bohom a boli na nej účastní všetci oddaní modloslužobníci.

Pravdepodobne v tom čase bol akýsi pohanský sviatok a bola prinášaná celonárodná žertva pohanským bohom. Svätého mučeníka začali mučiť, aby aj on pristúpil k žertveníku a hodil naňho trocha ladanu (tymian - voňavá živica).

Adrián nielen že odmietol obetovať, ale smelo a mužne pristúpil k žertveníku a zničil ho. Zhodil na ňom ležiace obeť a oheň rozhádzal. Týmto svojím počínom nahneval vladára

a prítomní modloslužobníci prišli k takej zlosti, že začali svätého bez milosti mlátiť. Jedni ho bili palicami, druhí železnými prútmi, niektorí zobrali do rúk kameň a vybili mu zuby. Nakoniec rozžeravili pec a hodili do nej svätého mučeníka Adriána. Mučiteľia spálili jeho telo, ale duchom svojím vystúpil na nebesia k Bohu. Podľa Vasilijovho kalendára s menami

svätý mučeník Adrián pretrpel muky spolu s Leonidom a Irinou, ktorých pamiatka sa sviatkuje 15. apríla. Mučeník Adrián bol pravdepodobne umučený v Korinte.

Svjatyj mučeníče Adriane, moli Boha o nas!

Podľa knihy Žitija svjatych svjatago Dimitrija Rostovskago spracoval

Bohoslovec Alexander

Mačka

Bola raz jedna mačka, ktorá sa zaľúbila do jedného mladíka. Láska v nej horela natoľko, že požiadala vílu, aby ju premenila na krásnu devu, ktorá by si dokázala získať jeho srdce.

Víla jej žiadosti vyhoveľa a z mačky sa stala pekná dievčina. Zoznámila sa s mladíkom a čoskoro sa začali prípravy na svadbu.

Prišiel deň svadby. Všade sa spievalo, tancovalo, všade bolo plno svetla a vyberaných jedál.

Všetko sa vydarilo nad očakávanie, keď tu zrazu nevesta zbadala utekať myšku, vyskočila a začala ju prenasledovať.

Naša spoločnosť nás vnáša do klamu. Sme príliš navyknutí veriť reklame... Stále hovoríme: „Som rád, že ťa vidím!... Teším sa, dopočutia... To sú ale pekné šaty...“ A hovoríme to ľuďom, ktorými azda opovrhujeme, s ktorými by sme sa radšej nestretli a ktorých šaty sa nám zdajú krajne nevkusné.

Pripravila Radka Baková

Ikonografia anjelov a svätých

Nielen osoby Isusa Christa a Presvätej Bohorodičky sú zobrazené ikonograficky, na ikonách sa zobrazujú aj anjeli, svätci, biblické udalosti, cirkevná história aj eschatologické témy (Posledný súd). Všetky svedčia o veľkoleposti a sláve Boha Tvorcu a mlčky nás učia pravde. Pomocou farieb, línií a gest spoznávame nepostihnuteľný a tajomný svet horných duchovných výšok. Ako zobrazujeme anjelov a svätých? Ako ich rozlíšiť a rozpoznať?

Cherubíni

1) **Anjeli** – sú to síce netelesné bytosti, duchovia, ktorých ľudské oči nevidia, no predsa ich zobrazujeme na ikonách. Môžeme to robiť preto, lebo opis ich vzhľadu nachádzame vo Svätom Písme (u proroka Ezechiela, v Zjavení apoštola Jána), v Tradícii Cirkvi a historických udalostiach, kedy v súlade s Božou vôľou vzali na seba anjeli nejaký vzhľad – výzor, aby ľudia prijali ich posolstvo (napr. Zvestovanie archanjela Gabriela Presvätej Bohorodičke). No ihneď musíme podotknúť, že ich opis nie je dostačujúci, preto ikony anjelov

sú súhrnom symbolov, ktoré poukazujú na anjelov ako na Božích vyslancov – poslov. Napríklad **kridla** sú symbolom toho, že

Šestkridly Serafin

sú rýchlymi poslami atoho, že sú prítomní pri každej činnosti (anjel ochranca nás sprevádza celým životom). **Žezlo** (posoh) je symbolom ich poslania zvestovania – služby Božieho posla; **svetlý odev** je symbolom dokonalosti; **tvár mladého chlapca** je symbolom čistoty a bezhriechnosti.

Aké nebeské mocnosti môžu byť

Archanjeli Michal a Gabriel

vyobrazené? Sú to Serafíni, Cherubíni, Archanjeli a Anjeli. Ostatné anjelské stupne sa zobrazujú ako anjeli. Anjeli môžu mať v ruke napríklad kríž, čo je symbol toho, že ich ako ochrancu dostávame pri svätom krste, alebo meč, čo je symbol duchovnej zbrane na našu ochranu.

2) **Svätci** – Ľudia, ktorých Boh priviedol k sebe svojím milosrdenstvom a láskou a ktorí prijali Jeho prikázania ako pravidlo svojho života, správne verili, konali podľa svojej viery, milovali a nádejali sa na Božiu pomoc a spasú. Poznáme niekoľko skupín svätých a podľa ikon ich dokážeme rozpoznať.

a) **Praotcovia** – to sú svätí a spravodliví ľudia do príchodu Isusa Christa, ako napríklad patriarchovia Adam, Noe, Abrahám, Izák, Jakub,

Praotec Noe

Jozef, Joakim, Anna, Jozef Obručník, Simeon Bohoprijemca... Zobrazujú sa v dvojdielnom odeve (vrchné a spodné rúcho).

V rukách majú zväčša zvitok ako symbol starozákonných proroctiev o Mesiášovi, patriarcha Noe má v rukách svoju archu, kráľ Melchisedek zas chleby a víno, ktorými privítal praotca Abraháma.

b) **Proroci** – sú to starozákonné

osoby, ktoré od Boha prijali a neskôr vyslovili a zapísali budúcu udalosť, napríklad o Isusovi Christovi. Ich rúcho je podobné

Prorok Jeremiáš

praotcom, no ich zvitky sú zvyčajne rozvité a na nich je napísaný text ich proroctva. Medzi ikony prorokov radíme aj ikony Mojžiša, veľkňaza Árona, kráľa Dávida a Šalamúna a, samozrejme, aj svätého Jána Krstiteľa. Proroci Eliáš a Ján Krstiteľ sa zobrazujú vo svojom obzvlášť asketickom odeve zo zvieracej srsti, svätý Ján sa často zobrazuje s krídlami ako anjel púšte, keďže jeho život bol čistý a svätý ako život anjela. Proroci sa zobrazujú aj v udalostiach zo svojho života, napr. prorok Daniel v jame s levmi, prorok Jonáš v útrobe veľryby, prorok Eliáš kŕmený na púšti havranom, prorok Mojžiš, keď dostáva Božie prikázania, sťatie Jána Krstiteľa, vzatie Eliáša na nebo.

c) **Apoštolí** – sú to ľudia, ktorí ohlasovali Božie slovo, šíritelia viery Isusa Christa. Na ikonách sa zobrazujú v dvojdielnom odeve so zvitkom v ruke ako symbolom zvestovania. Apoštolí – evanjelisti majú v rukách kódex (knihu) a v chráme ich istotne nájdeme okolo Isusa Christa buď

Svätý apoštol Tomáš

na stropce chrámu – v kupole, alebo na ikonostase v tzv. apoštolskom rade a ich ikony sú súčasťou aj Cárskych dverí. Evanjelisti

sa zobrazujú aj v momente, keď píšu Evanjelium. Niektorí apoštoli môžu mať na ikone v ruke symbol, ktorý vychádza z ich života (sv. apoštol Peter kľúče, sv. apoštol Andrej kríž, sv. apoštol Pavol knihu). Do tejto skupiny svätých patria aj apoštolom rovní. Sú to svätci, ktorí šíрили kresťanskú vieru v dobe po apoštoloch podobne horlivo ako samotní apoštoli, napr. sv. Nina v Gruzínsku, sv. Vladimír na Rusi... Ich ikony sa odlišujú len odevom, ktorý charakterizuje ich dobu, v rukách majú zväčša kríž ako symbol pokrstenia svojho národa.

d) **Mučeníci** – sú to ľudia, ktorých za vieru v Isusa Christa mučenícky zabili prenasledovatelia kresťanov, najmä rímski cisári. Na ikonách ich rozpoznáme podľa kríža, symbolu mučeníckej smrti, ktorý držia zvyčajne v pravej ruke. Na ikonách mučeníkov dominuje červená farba ako vyjadrenie utrpenia za vieru, ako symbol preliatej krvi. K tejto skupine svätých radíme aj vyznávačov, ktorí svojím životom obzvlášť

svedčili o kresťanskej viere.

e) **Svätiteľia** – to sú svätí biskupi, ktorí horlivo ochraňovali správnu vieru, starali sa o svoje duchovné

stádo a svojím životom, pastierskou a učiteľskou službou svedčili o Pravde. Na ikonách ich rozpoznáme podľa omoforu, ktorý majú na svojich pleciach. Oblečenie biskupov sa storočiami menilo, no omofor majú na ikone všetci. Je totiž symbolom pastierskej služby Isusa Christa, ktorú biskupi prijali od svätých apoštolov. Biskupi na ikonách zvyčajne držia v ľavej ruke Evanjelium ako symbol svojej učiteľskej služby a pravou rukou žehnajú. Na hlave môžu mať mitru (biskupi neskorších storočí) alebo biskupskú

čiapku (sv. Cyril Jeruzalemský, sv. Spyridon, sv. Cyril Alexandrijský), v rukách môžu držať biskupské

Svätá mučeníčka Tatiana

Svätý biskup Spyridon

sviečky (dikiru) a kríž alebo svoj teologický traktát. Súčasťou ich zobrazenia môže byť biskupské žezlo.

f) **Prepodobní** – to sú svätci, ktorí prežili svoj život asketicky v mníšskom stave. Patria tu púštni otcovia, stĺpnici, pôstnici... Odev prepodobných je vždy tmavej farby (čiernej alebo hnedej), čo symbolizuje zavrhnutie svetských pôžitkov a ich askézu – pôst, modlitbu, mlčanlivosť a pod. Pravou rukou zväčša žehnajú, v ľavej

Prepodobný Amvrosij Optinskij

vzdialenia sa od sveta.

g) **Spravodliví** – to sú svätci, ktorí neboli mníchmi ani biskupmi či mučeníkmi, no žili vo svete spravodlivo a Bohu milo. V rodinách či osamote naplňali Christovo Evanjelium a dosiahli spásu. Patria tu ženatí kňazi, diakoni, laici, dospelí aj deti, ženy aj muži. Najznámejším svätcom tejto skupiny je kňaz svätý Ján Kronšadtský. Patria tu aj zbožní cisári, králi a kniežatá, ktorí chránili Pravoslávie, budovali monastiere a pod. Tu patria aj svätí nezištní lekári, ktorých na ikonách rozpoznáme podľa otvorenej truhlice

s liekmi a lyžičky, ako symbolov nezištnej a bezprostrednej pomoci.

Všetky skupiny svätých sú na ikonách dobre čitateľné. Vojaci majú svoje brnenie či výzbroj, králi a kráľovné kráľovské koruny, v rukách svätci držia to, čo charakterizuje ich život. Ikonopisec drží ikonu, ochranca a staviteľ monastiera drží zmenšenú podobu monastiera, myronosice nádobku s myrom, pisatelia hymnov svoje tropáre a kánony, teológovia knihy alebo zvitky, pôvodom vznešení majú na hlavách koruny, mučeníci držia kríž, vojaci zbrane... Je nádherné, že aj pri pohľade na ikonu úplne neznámeho svätého dokážeme jednoducho spoznať jeho svätý a cnostný život.

Spravodlivý Ján Kronšadtský

Protodiakon **Ján Husár**

Použitá literatúra:

УСПЕНСКИЙ, Л. А.: *Богословие иконы Православной Церкви*. Москва 1997.

ЕВДОКИМОВ, П.: *Искусство иконы. Богословие красоты*. Клин 2005.

АЛЕКСЕЕВ, С.: *Иконописцы Святой Руси*. Санкт-Петербург 2008.

АЛЕКСЕЕВ, С.: *Энциклопедия православной иконы*. Санкт-Петербург 2007.

Ikona Božej Matky „Sporučnica hrišnych“

I k o n a
„S p o r u č -
n i c a h r i š -
n y c h“ s a
n a c h á d z a l a
v m u ť s k o m
O d r i n s k o m
m o n a s t i e r i
O r l o v s k e j
e p a r c h i e ,
k d e s a a j
v 40. r o -

koch minulého storočia preslávila mnohými zázrakmi. Jedna z jej kópií bola v Nikolo-Chamovničeskom chráme v Moskve, kde sa udiali rôzne zázraky: v noci z nej vychádzalo svetlo, akoby jas hviezd, vytekalo z nej myro a mnohé iné zázraky. Teraz sa kópie tejto ikony nachádzajú po celom Rusku.

Sviatkovanie tejto ikony pripadá na 7./20. marca, 29. mája/11. júna a na štvrtok prvého týždňa po Päťdesiatnici.

Modlitba:

Ó Vladýčice preblahoslovénna, zaščitníce róda christiánskeho, pribížišče i spasénije pritekajúšich k Tebi! Vím, voistinnu vím, jako ziló sohríšich i prohňívach, premílostivaja Hospože, roždénnaho plótiju ot Tebé Sýna Bóžija, no ímam mnóhija óbrazy préžde mené prohňívavšich Jehó blahoutróbiže: mýtari, bludnícy i próčija hrišniki, ímže dadésja proščénije hrichóv ích, pokajánija rádi i ispovidánija. Týja úbo óbrazy pomílovannych očesém hrišnyja duší mojejá predstavľája i na

tolíkoje Bóžije milosérdije, ónich prijemšeje, vzirája, derzných i az hrišnyj pribíhnuti s pokajánijem ko Tvojemú blahoutróbiuju. O vsemílostivaja Vladýčice, da podási mí rúku pómošči i isprósiši u Sýna Tvojeho i Bóha máternimi i svjat'íjšimi Tvojími molítvami ťážkim mojím hrichóm proščénije. Víruju i ispoviduju, jáko Tój, Jehóže rodilá jesí, Sýn Tvój, jest' voistinnu Christós, Sýn Bóha Živáho, Sudijá živých i mértvych, vzdajáj komúždo po d'ilóm jehó. Víruju že páki i ispoviduju Tebí býti ístinnuju Bohoródicu, milosérdija ístóčnik, ut'íšénije pláčuščich, vyzskánije pohíbšich, síl'nuju i neprestajúščuju k Bóhu chodátajicu, ziló ľubjaščuju pod christiánskij, i Sporúčnicu pokajánija. Voistinnu bó níst' čelovíkom inýja pómošči i pokróva, rázvi Tebé, Hospože premílostivaja, i níktóže upovája na Ťá postydítsja kohdá, i Tobóju umol'ája Bóha, níktóže ostávlen býst'. Tohó rádi mol'ú Tvojú neisčétnuju bláhosť: otvérzi dvéri milosérdija Tvojeho mené zablúždšemu i pádšemu v timínije hlubiný, ne voznhnušájsja mené skvérnaho, ne prézri hrišnaho molénija mojeho, ne ostávi mené okajánnaho, jako v pohíbel' zlóbnýj vráh pochítiti mjá íščet, no umolí o mňi Roždénnaho ot Tebé milosérdaho Sýna Tvojeho i Bóha, da prostít velikija mojá hrichí, i izbávit mja ot páhuby mojejá, jako da i áz so vsími polučívšimi proščénije vospojú i proslávľu bezmírnoje milosérdije Bóžije i Tvoje nepostýdnoje o mňi zastuplénije v žízni séj i v neskončájemim víci. Amíň.

Ikona Božej Matky „Muromská“ (Rjazanská)

Muromská (Rjazanská) ikona bola prinesená z Kyjeva do Muromu svätým kniežaťom Konštantínom Muromským na začiatku 12. storočia. Konštantín sa dlho a bezúspešne snažil obrátiť pohanov Muromského kniežatstva na kresťanskú vieru. Našli sa však sprisahanci, ktorý chceli knieža zabiť, ale on sa o tom dozvedel, vrúcne sa pomodlil Bohu, vzal ikonu Božej Matky, ktorú priniesol z Kyjeva, a išiel s ňou k pohanom. Keď zbadali ikonu, prišiel na nich strach, prosili o odpustenie a dali súhlas, aby boli všetci pokrstení na kresťanskú vieru.

Muromská ikona sa preslávila aj inými zázrakmi. Na konci 12. storočia ochránila Muromského biskupa Vasilija od nespravodlivej popravy. V roku 1291 odišiel do Nového Rjazanu a vzal so sebou túto ikonu Bohorodičky. Ikona sa potom nachádzala v Rjazanskom katedrálnom chráme.

Sviatkovanie ikony Božej Matky bolo ustanovené na 12./25. apríla. Ľudia modlitbou k tejto ikone prosia Bohorodičku o pomoc v učení a o darovanie ducha rozumu, múdrosti.

Modlitba:

O Presvjatája Ďivo, Máti Hóspoda Výšnih Sil, nebesé i zemlí Caríce, hráda i straný našeja Vsemóšchnaja Zastúpnice! Uslyši nas, moľáščichsja Tebí, i isprosí u Bóha, Sýna Tvojeho, pástyrem našim révnost' i bďínije o dušách, hradopravítelem – múdrost' i sílu, sudijám – právdu i neliceprijátije, nastávníkom – rázum i smirennomúdrije, supružhom – ľubóv i sohlásije, čádom – poslušánije, obídímym – terpínije, obídáščim – strach Bóžij, skorbjáščim – blahodúšije, rádujuščimsja – vozderžánije. Nam že vsim nisposlí duch rázuma i blahočéstija, duch milosérdija i krótosti, duch čistóty i právdy. Jej, Hospožé Prečístaja! Umilosérdisja na némoščnyja ľúdi Tvojá: razsijannyja soberí, zablúždšija na put' právyj nastaví, nedúhujuščija uvračúj, stárost' podderží, júnyja ucilomúdri, mladéncy vospitáj i prizri na vsich nas prizrínijem milostivaho Tvojeho zastuplénija. Milostiva nam búdi zd' i na Strášnim Sudí Sýna Tvojeho. Ty bo jesí, Hospožé, sláva nebésnych i upováňuje zemných, Ty po Bózi náša Nadéžda i Zastúpnice vsich, pritekájuščich k Tebí s víroju. Tebé úbo mólimsja i Tebé, jáko Vsemohúščej Pomóščnice, sámí sebé i druh drúha i vsju žizň nášu predajém, nýňi i prísno i vo víki vikóv. Amíň.

Pripravila Juliána Kuzanová

Otázka: Prečo sa vlastne posväčujú sviečky práve na sviatok Sritenija a ako sa majú sviečky následne používať, kedy?

Odpoveď: Sviečky sa dajú posväcovať hocikedy počas roka, avšak na sviatok Sritenija Cirkev ustanovila osobitú modlitbu, v ktorých prosíme Boha o darovanie viacerých takých darov, ktoré sa pri bežnom posväcovaní sviečok nespomínajú. Sviatok Sritenija je pre tento účel veľmi vhodnou chvíľou, pretože si v ňom pripomíname stretnutie starca Simeona aj všetkých nás s Isusom Christom, ktorý je „Svetlom sveta“. V modlitbách prosíme o to, aby nás Boh prostredníctvom sviečok osvietil nielen obyčajným svetlom, ale najmä „blahodaťou toho istého Svätého Ducha“, ktorý osvietil aj

starca Simeona, aby spoznal a prijal Christa. Modlíme sa za to, aby nám Boh pomohol tiež dobre spoznať a verne si zaľúbiť Christa a prijať blahodať Svätého Ducha, ktorá nám pomôže zbaviť sa duchovnej slepoty a hriechov. Božia blahodať dávaná Bohom pri posväcovaní sviečok nám tiež pomôže, ak ju úprimne prijímame, očistiť duchovný zrak nášho srdca a celej duše, čiže umu, rozumu aj ducha, aby sme vedeli rozpoznať, čo je Bohu milé a pre nás naozaj užitočné k dosiahnutiu života s Bohom a spásy. Pri posväcovaní sviečok prosíme ešte o to, aby nám Boh pomohol odolať temným silám tohto sveta, aby nám používanie posvätených sviečok pomohlo k duševnému aj telesnému zdraviu a aby sme sa nám podarilo navždy v sebe zachovať neustále,

nekonečné, duchovné a večné svetlo Božej múdrosti a lásky. Sviečky posvätené na sviatok Sritenija je veľmi vhodné používať pri modlitbe a podľa zbožnej tradície našich predkov aj v čase búrok, záplav alebo iných nebezpečenstiev s vierou, že aj prostredníctvom nich nám Boh pomôže vyhnúť sa zlým udalostiam

a nešťastiam. Netreba zabúdať na to, že posvätené sviečky, ako aj všetky ostatné posvätené veci nám pomôžu len vtedy, ak budeme v Boha úprimne veriť, ľubiť Ho a ak sa budeme k Nemu s úctou, pozorne a s pokáním modliť.

S láskou v Christu

jerej Štefan Pružinský, ml.

otázka: Sú Sibylské a Nostradamove proroctvá od Boha?

Odpoveď: Nostradamus, vlastným menom Michel de Nostredame, bol lekárnik a astrológ žijúci v 16. storočí vo Francúzsku. Popularitu si získal niektorými novými a úspešnými lekáorskými postupmi a veršovanou zbierkou veštíeb, vďaka ktorej sa dostal do priazne francúzskeho kráľa Henricha II. a neskôr Karola IX., u ktorého slúžil ako kráľovský lekár. Nikde som sa nedomočíal, žeby sám Nostradamus tvrdil, že jeho proroctvá sú od Boha. Bol skôr kontroverznou osobou, ktorej záujmy boli orientované, zdá sa, skôr niekde celkom inde, než na Boha alebo Cirkev.

Čo sa týka Sibyly, tak pojmom Sibyla boli v starovekom Grécku vo všeobecnosti nazývané

veštkyne. Je ich mnoho a mnoho je aj ich predpovedí. Vydávajú sa v rôznych vydaniach. Navzájom sú veľmi odlišné, často si odporujú a obsahujú veľké množstvo neskôr doplnených predpovedí, ktoré nie sú pôvodné, ale neskôr doplnené. V tomto prípade ide teda o zjavne komerčnú záležitosť, plnú falzifikátov a výmyslov, doplnených do rôznych vydaní často až po udalostiach, ktoré nejaká „Sibyla“ údajne predpovedala.

Tým som nechcel povedať, že Nostradamus a Sibyly nemohli predpovedať niečo, čo sa neskôr stalo. Mohli, no ich predpovede neboli od Boha, ale boli vecou predpokladu a odhadu. Ak to boli vzdelaní a skúsení ľudia, mohli celkom úspešne predpokladať vývoj určitých vecí v budúcnosti. Predpovede rôznych veštcov a veštkyň sú úspešné niekedy aj

vd'aka vedomej alebo nevedomej spolupráci so Satanom, ktorý má väčšiu skúsenosť s ľuďmi a svetom, ako ktokoľvek z ľudí. Ľudia žijú zvyčajne niekoľko desaťročí, alebo v dávnej minulosti storočí, ale Satan má skúsenosť niekoľkých tisícročí so všetkými generáciami a národmi, žijúcimi na svete od jeho stvorenia. Ak k tomu dodáme ešte skutočnosť, že mnohí ľudia sa nechávajú pokušiteľom vedome alebo nevedome viesť, čo u m o ž ň u j e Satanovi do značnej miery budúcnosť ovplyvňovať,

prichádzame k záveru, že ním vnuknuté proroctvá rôznych veštcov a veštkyň môžu byť dokonca značne presné. Napriek tomu by som chcel veľmi dôrazne varovať všetkých čitateľov týchto slov od vyhľadávania a dôvery rôznym vešt'bám a veštcom, pretože ich časté spojenie so Satanom už mnohým ľuďom veľmi

vážne ublížilo. Poznám ženu, ktorá kvôli tomu došla až do stavu silnej posadnutosti zlým duchom, a muža, ktorý pod „vedením“ veštkyne nakoniec spáchal samovraždu.

Vážne treba brať len tie proroctvá, ktoré sú vo Svätom Písme

a u svätých otcov Cirkvi. Nie sú možno niekedy až také početné alebo podrobné, ale, ak ich čítame, môžeme mať istotu, že nám oznámia iba užitočné a spasiteľné informácie a nie to, čo nepotrebuje, alebo čo by nám mohlo dokonca ublížiť. Niektoré veci

totiž lepšie nevedieť. Nakoniec ešte dodám, že biblické proroctvá je potrebné čítať spolu s ich svätootcovským výkladom, aby sme ich správne pochopili a aby nám tak mohli poslúžiť iba na dobro a nie na poblúdenie.

S láskou v Christu

jerej Štefan Pružinský, ml.

O láske k nepriateľom

„**A**k je ten, ktorý ťa nenávidí, hladný, daj mu chleba jesť, ak je smädný, daj mu vody piť; lebo tak mu žeravého uhlia nahrnieš na hlavu a Hospodin ti odplatí“ (Pr 25, 21-22).

Pod nepriateľmi sa tu rozumejú tí ľudia, ktorí nám prinášajú buď slovom, alebo skutkom neprijemnosti; takí ľudia, ktorí nás nenávidia, kladú pred nás prekážky a prenasledujú nás. Takých nám Christos prikazuje milovať. Lebo medzi našimi blízkymi nie sú len naši priatelia, ale aj naši nepriatelia, ktorých nám Christos prikazuje milovať: „*Milujte svojich nepriateľov*“ (Mt 5, 44).

Uvedme si niekoľko príčin, ktoré nás nabádajú k láske k našim nepriateľom:

1. Hoci by sme nenachádzali nijaký dôvod k tomu, aby sme našich nepriateľov milovali, už len to, že nám to prikázal Christos nás má k tomu nabádať. Christos je večná Pravda, odkrytá nám vôľou nebeského Otca, ktorú nám nebeský Otec prikazuje poslúchať: „*Toho počúvajte*“ (Mt 17, 5).

2. Každý kresťan by mal vedieť, že Christos je najvyššia Láska, ktorá sa vo vzťahu k nám už ani viac nemôže prejavíť. Je Vykupiteľ (z otroctva hriechu), Zásťanca, Zmieriteľ (s Bohom), naša večná nádej. A tento veľký Dobrodinec nám prikazuje: „*Milujte svojich nepriateľov*.“

3. Kto chce milovať Christa – svojho Vykupiteľa, ten bude

dodržiavať všetky Jeho prikázania: „*Kto ma miluje, bude zachovávať moje slovo*“ (Jn 14, 23). Keď k Bohu nemá lásku taký, ktorý nemiluje svojich nepriateľov, čo potom máme povedať o tých, ktorí nemajú dôvod nenávidieť a predsa nenávidia? Ó, ako ďaleko stoja takí od kresťanstva a od Christa!

4. Kto miluje nielen svojich blízkych, ale aj nepriateľov, ten sa javí synom Božím podľa blahodäte. Lebo taký je obrazom nebeského Otca, ktorý „*dáva slnku vychádzať nad zlých i dobrých a posieľa dážď na spravodlivých i nespravodlivých*“ (Mt 5, 45). Zloba v tvojom vrahovi je dôstojná nenávisti, pretože je od diabla, ale človek – tvoj nepriateľ, ako stvorenie Božie – je dôstojný lásky...

Svjatiteľ Tichon Zadonskij –
O dobroditeľach.

O vďačnosti Bohu

„*Za všetko ďakujte, lebo taká je Božia vôľa pri vás v Christovi Isusovi*“ (1 Sol 5, 18), hovorí apoštol. Ďakovanie Bohu je vnútorné, srdečné a radostné pociťovanie Jeho dobroty a milosti, ktoré nám, nedôstojným, preukazoval a preukazuje. Vzor takejto srdečnej vďaky nám ukázal sám Christos, Syn Boží, kedy „*rozveselil sa duchom a povedal: Chválim Ťa, Otče, Pane neba a zeme!*“ (Lk 10, 21). Vďaku ukázala aj Jeho Presvätá Matka, kedy radostným duchom povedala: „*Velebí moja duša*

Pána, a môj duch sa rozveselil v Bohu, v mojom Spasiteľovi, že vzhliadol na poníženie svojej Služobnice...” (Lk 1, 46–48). Svätý Dávid v mnohých žalmoch radostným duchom a ústami ospevuje dobrotu Božiu a aj druhých k tomu prizýva: „Zvelebujte so mnou Hospodina a spoločne vyvyšujte Jeho meno! Okúste a spoznajte, že dobrý je Hospodin!“ (Ž 33, 4, 9).

Pocit vďaky Bohu sa rodí pri rozmyšľaní o Jeho dobrodeniach voči nám. Jeho dobrodenia sú však nevyčísľiteľné a našim rozumom nedostihnuteľné:

- 1.) priviedol nás z nebytia v bytie, za čo mu nikto z nás nemôže v plnosti vyjadriť vďaku,
- 2.) obdaril nás rozumnou dušou a svojím Božským obrazom,
- 3.) dal nám plody zeme, aby sme ich užívali,
- 4.) všetko živé nám dal, aby nám slúžilo,
- 5.) slnko, mesiac a hviezdy, aby nás osvecovali,
- 6.) vzduch, aby sme mohli jestvovať,
- 7.) nasadil stromy a trávnu, kvôli našim potrebám,
- 8.) oheň kvôli tomu, aby nás hrial,
- 9.) stvoril vody, moria, jazerá plné rozličných rýb, aby slúžili našim

rôznym potrebám,

- 10.) anjelom prikázal byť pri nás vo dne aj v noci, aby nás chránili,
- 11.) keď zhršíme, nenapomína nás hneď, ale očakáva naše obrátenie a pokánie,
- 12.) ochraňuje nás od nástrah nášho vraha a nepriateľa – diabla.

Avšak Jeho najväčším darom pre nás je to, že skrze svojho Syna, Hospodina nášho Isusa Christa, nám daroval cestu k večnému blaženstvu: *„On, ktorý mal podobu Božiu a svoju rovnosť s Bohom nepokladal za lúpež, ale vzdal sa hodnosti, vzal na seba podobu služobníka, podobný stal sa ľuďom, a keď sa zjavil ako človek, ponížil sa a bol poslušný až do smrti, a to smrti na kríži“ (Flp 2, 6-8).*

Preto oslavujeme Boha láskou a dodržiavaním Jeho prikázaní, ako hovorí samotný Christos: *„Kto má moje prikázania a zachováva ich, ten ma miluje; a kto mňa miluje, toho bude milovať aj môj Otec, aj ja ho budem milovať...” (Jn 14, 21).*

Svjatiteľ Tichon Zadonskij –
O dobroditeľach.

Spracoval j. Michal

„**T**rpezlivosť ruže prináša,“ hovorievali predkovia. Vstrebávali do seba skúsenosti generácií a nie náhodou ako súčasť duchovnej výbavy prízvukovali sebe aj potomstvu dôležitosť trpezlivosti. Poznali, že trpezlivosť je podmienkou kvality práce a dobrého výsledku, že trpezlivosť je viac ako uponáhľanosť, ktorá nesie so sebou povrchnosť, nepodarok, polovičatosť a nie na poslednom mieste skorú opotrebovanosť, vyčerpanosť, ktorá už ruže nepozná, vôbec ich nevníma a nie je schopná precítiť radosť. Človek a spoločnosť, ktorá sa stále viac zamotáva v pavučine konzumného spôsobu života, prehliada, že prijatím hektického tempa života, čím skôr, stále rýchlejšie, mať stále viac a viac, devastuje samú seba, zakrpatieva, ocitá sa v duchovnej púšti, prepadá apatii, po ktorej nasleduje vysychanie a kolabs. Z ruského duchovného bohatstva je tu aj pre nás krásna bájka: Keď Hospod' Boh stvoril svet, každému národu čosi rozdával. Prišiel k mužíčkovi a pýta sa: „Tebe čo dám?“ Mužik odpovedal: „Hospodine Bože, daj mi zem, pôdu.“ Hospod' Boh mu povedal: „Dám ti toľko, koľko obídeš.“ Mužik začal bežať. Spotil sa. Zahodil najskôr ušianku. Po

čase zahodil kabát. Aby sa mu ľahšie bežalo, vyzul sa a zhodil nakoniec aj baganče. Blížil sa k miestu, kde vybiehal, tesne pred ním padol a umrel. Uponáhľanosť ide ruka v ruku s povrchnosťou a so zbrklosťou. Neurotizuje ľudskú osobnosť a neuróza prerastá do agresivity a z nej už nie je ďaleko ani ku kriminalite. Tu sú aj korene vandalizmu. Týmto ľudom zbytočne budeme hovoriť: „Kvitne ruža, pozri sa.“ Z tejto duchovnej pôdy nikdy nemôžu vyrásť harmonické osobnosti, ale táto duchovná pôda bude rodiť len bytosti neschopné citu, neschopné prežiť a obohatiť sa bolesťou či radosťou. Mať vo svojej duchovnej výbave trpezlivosť znamená, že pekár upečie dobrý chlieb, že architekt naprojektuje krásny most, že rodička bude skutočnou matkou, že človek bude kamienkom v mozaike harmonickej rodiny a spoločnosti. Mať trpezlivosť, to znamená byť bohatý na čas, v ktorom pochopí, že to je šanca byť ohľaduplný, vidieť viac, vidieť hlbšie a ďalej a pochopí aj poslanstvo knihy kníh: „Všetko má svoj čas, a každé počínanie pod nebom má svoju chvíľu. Je čas narodiť sa i čas umierať, čas sadiť i vytrhať zasadené.“ A to všetko má svoj pravý čas.

Náš Spasiteľ - Isus Christos

„Riekol Isus: Ja som vzkriesenie a život – kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď by umrel, a nik neumrie naveky, kto žije a verí vo mňa“ (Jn 11, 25 - 26).

Áno, Isus Christos je naše vzkriesenie, je život a naša spása. Len musíme žiť s vierou v Isusa Christa, v Jeho Evanjelium a veriť Jeho veľkosti.

Isus Christos je Osobou Svätej Trojice, je Synom Božím. A my máme veriť v Boha ako svojho Stvoriteľa a Spasiteľa. Mali by sme prijímať Jeho

slová, žiť a riadiť sa podľa nich. Veriť v Boha znamená aj prijať myšlienku, že Boh stvoril svet a človeka, že je veľkým správcom nášho života a zároveň rozhoduje aj o našej smrti. Je to náš Spasiteľ, je veľkým Priateľom, ktorý podá pomocnú ruku. Pomáha nám v šťastí i nešťastí a nikdy nás nesklame. Jedine Jemu patrí vďaka za náš život, za všetky naše začaté i ukončené diela, za to, čo sme už dosiahli s Jeho pomocou.

Vo svojom živote by sme stále viac a viac mali Isusa Christa čítať, modliť sa k Nemu a prosiť o Jeho pomoc s úprimným srdcom, veriť v Jeho svätosť a moc. On je k nám stále dobrotivý, starostlivý, od Neho

dostávame pomoc a môžeme aj s Jeho pomocou vidieť Jeho skutky. Hoci Ho my vidieť nemôžeme, mali by sme byť Mu poslušní, plniť Jeho príkazy.

Isus Christos sa ako Bohočlovek obetoval za všetkých ľudí na golgotskom kríži. Je to náš Spasiteľ,

ktorý nás ochráni od hriechu, nenávisti, smrti... Boh nás posväčuje a obnovuje k novému životu. Ako sám Isus Christos povedal o sebe: „Ja som chlieb života. Ja som ten chlieb živý, ktorý zostúpil z neba; ak niekto je z toho chleba, bude žiť naveky“ (Jn 6, 51). Teda, ak to pochopíme správne,

len svätým Prijímaním Jeho Tela a Krvi sa v nás obnovuje život a naozaj s Ním ostaneme žiť naveky.

Len po úprimnom pokání, po očistení hriechnej duše môžeme byť účastní na veľkej hostine – svätom Prijímaní a vtedy sme s Christom.

Pripravila Andrea Gmotričová

Nedeľný obed

***Z kuchyne, ako zvyčajne, volá žena: „Obed!“
Manžel, ktorý číta noviny a dvaja synovia, ktorí
pozerali televíziu a počúvali hudbu, sa hrmotne prihrnú
k stolu a netrpezlivo štrngajú príborom.
Žena prichádza, ale namiesto voňavého jedla
položí sa stôl kôpku sena.***

***„Čo to má znamenať?“, čudujú sa všetci traja. „Zbláznila si sa?“
Žena si ich premerala pohľadom a s anjelským pokojom povedala:
„Ako som mala vedieť, že si to všimnete? Varím vám už dvadsať
rokov a za celý ten čas som od vás nikdy nepočula nič, čím by ste
dali najavo, že neprežívate seno.“***

*Na oslavu desiateho výročia svadby poslala
manželka manželovi list do časopisu, ktorý rád čítal:*

*„Vďaka ti, vďaka láska moja. To, že som dnes žena, manželka a šťastná matka, je
tvojou zásluhou. Vďaka, že mi dávaš pocítiť, že som stále a všade na svete pre teba
jedinou ženou. Vďaka, že mi dávaš pocítiť, že som dôležitá. Vďaka za tvoje láskyplné
pohlady, keď sme medzi ľuďmi. Vďaka za tvoje „milujem ťa“, ktorým ma zahrňaš tu
i tam, najmä, keď to nečakám. Vďaka, že si. Vďaka za tie žiarivé roky lásky.“*

*Máme nesmiernu moc rozhodnúť o tom, či tí, čo žijú s nami, budú šťastní alebo
nešťastní. Zvyčajne na to stačí povedať alebo zabudnúť povedať jedno slovo:
„Ďakujem.“*

Z knihy Vôňa ruže (Malé príbehy na potešenie duše) Bruno Ferrero.

Pripravila Radka Baková

K

[k]

К

к к

Крѣстъ

Krēst
(kríž, trápenie)

крѣщѣніе - křešćenije (krst, svätá tajna vykonávaná
trojitým ponorením do vody v mene Svätej Trojice)

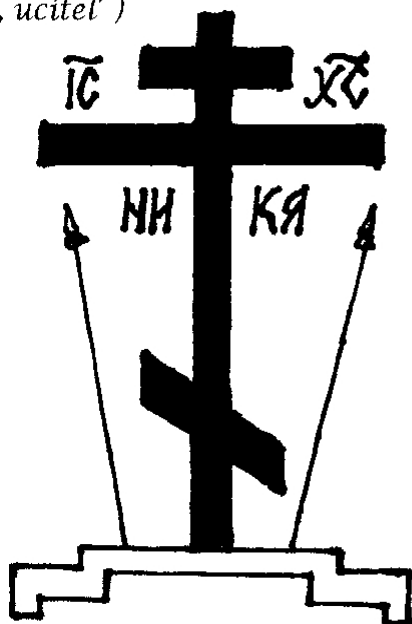
κατηχήσις - katichísis (katechizmus, vierouka Cirkvi)

κατεχέτω - katechét (katechéta, učiteľ)

κατηχόμενος - katichúmen
(katechumen, človek
prípravujúci sa na krst)

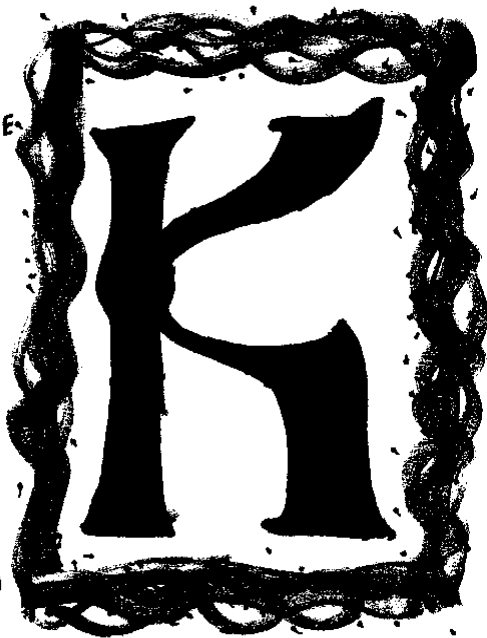
κανών - kanón (kánon,
pravidlo Cirkvi)

кондакъ - kondák (kondák,
krátka pieseň na oslavu
svätého alebo sviatku)

каділо - kadílo (kadidlo,
bohoslužobný predmet na okurovanie)

Кáмени запечáтанѡ ѡ ѿдáхъ,
 ѿ вóннѡмъ стрегѹщымъ пречтѡе
 тѣло твоѡ, воскрѣлъ єси
 трѣднѣвнѣй, спсе, дáръмъ мíрови
 жízнь. Сегѡ рáди силы небныа
 вопíахѹ тѣ, жízнодáвче: слáва
 воскрѣнiю твоємѹ, хрѣтѣ: слáва
 црѣтвiю твоємѹ: слáва смотрѣнiю
 твоємѹ, єдине члвѣколюбче.

Kámeni zapečátanu ot Juděj, i vójinom Strehúščym
 prečistoje tílo Tvoje, voskrésť jesí trídnevnýj Spáse,
 dárujaj mírovi žízň. Seho rádi síly nebesnyja
 vopijáchu Tí Žiznodávče: sláva voskreséniju
 Tvojemu Chrísté: sláva Cárstviju Tvojemu:
 sláva smotréniju Tvojemu, jedíne Čelovíkoľúbče.

K - 20

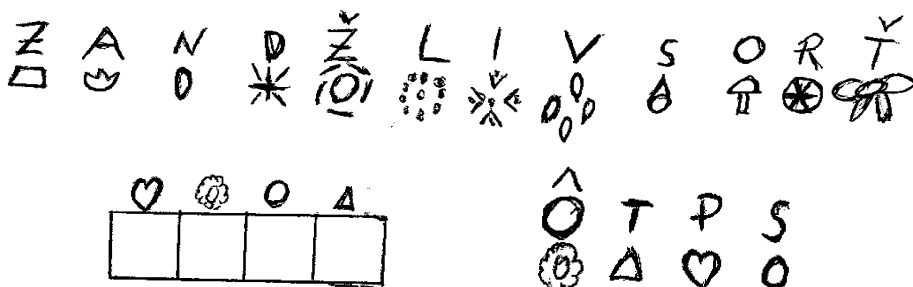
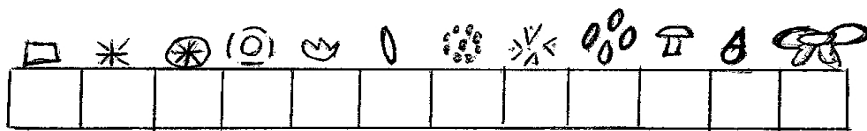
(Hoci Židia zapečatili kameň /hrobu/, a vojaci strážíli
 Tvoje prečisté Telo, vstal si z mŕtvych na tretí deň,
 Spasiteľ, darujúc svetu život. Preto Ťi mocnosti nebies
 prevolávali, Darca života: sláva Tvojmu
 zmŕtvychvstaniu, Pomazaný, sláva Tvojmu kráľovstvu,
 sláva Tvojmu spravovaniu, jediný Ľudomilný!)

Pripravila: Tatiana Mihaličová

Ahoj, milé deti!

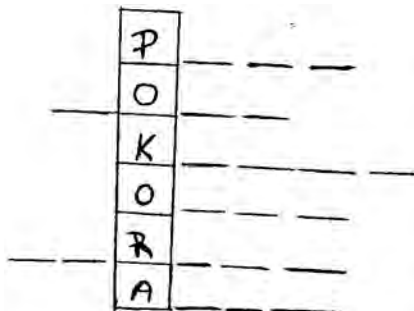
Prišiel mesiac pôstu a s ním sa pomaly blíži jar. Zubaté slniečko nám svieti do okien a ohrieva naše domovy. Pôstne obdobie predchádza krásnemu sviatku Paschy alebo inak Vzkriesenia Isusa Christa. Snád' nebude detská stránka až taká pôstna, pretože my sme si pre Vás aj tentokrát pripravili hry a hlavolamy, aby ste sa nenudili. Prajeme Vám silu v plnení úloh a, samozrejme, veľa sily najmä v pôste.

1. V tejto úlohe sa pohráš s tajným písmom a podľa obrázkov zisti, aké slová sa skrývajú pod týmito znakmi. Prirad' k znakom písmenká.

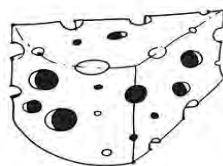
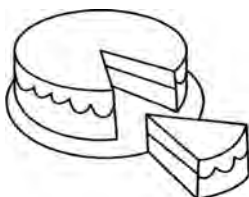
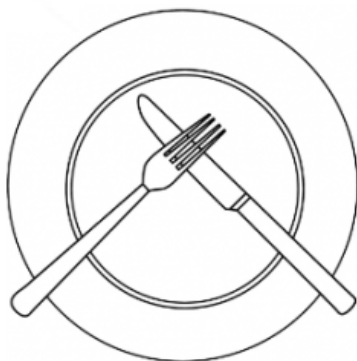
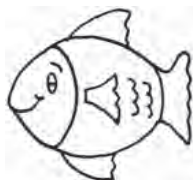
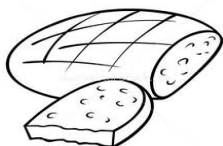

2. Táto časť je vedomostná. Ako môžeš vidieť, výsledok už máš, avšak to nevadí, pretože tu musíš tiež odpovedať na otázky a doplniť odpovede do tajničky, aby si si otestoval svoje vedomosti.

1. Ako voláme obdobie, počas ktorého nejeme mäso a mlieko ?
2. Čo svätíme na Bohojavenije?
3. Na čom bol ukrižovaný Isus Christos?
4. Máme tri osoby: Boh Syn, Boh Duch Svätý a Boh
5. V nedeľu ideme na liturgiu do
6. Meno prvého muža ?

3. Keďže je tento mesiac pôstny, rozhodni sa, čo patrí na tanier. Spoj jedlo s tanierom a obrázky si môžeš skrásiť farbičkami.

Zlatom tkaný odev

Začal sa Boží deň v starobyľlom meste. Konštantínopol, oblečený do nádhery legend a zlatistých farieb storočí, sa mihotal v hĺbke horizontu veľkými byzantskými chrámami, palácami a vysnívanými záhradami, hradmi a hradnými cimburiami s trofejami. Mesto, ktoré ako žiadne iné na svete poznalo krásu, vznešenosť a predovšetkým vieru.

Boh si vybral mnohých v tomto meste. Medzi nimi, pokorného medzi pokornými, kňaza Markianosu. Už ako malé dieťa poslúchol jeho hlas a určil si za cieľ žiť len pre Boha a Jeho lásku. Zvest' o Markianosovi sa širila po krajine a preniesla sa aj do ďalekých miest. Bol, hovoria, človekom, ktorý nikdy nemal svoju vlastnú vec, pretože stále cítil, že niekto ju potrebuje viac. Otec chudobných a pohrdaných sa celý deň usiloval venovať milosrdenstvu a láske. Nedeľný východ slnka priviedol Markianosu rýchlym krokom do úzkej uličky vedúcej do impozantného chrámu svätej Anastázie, kde roky slúžil ako predstavený. Dnes bol deň posvätenia chrámu. Musel sa o všetko postarať. Svižným krokom a s modlitbou na perách prechádzal popod klenby a oblúky mesta. Cesta bola prázdna. Došiel pred západnú bránu a vošiel do veľkého štvoruholníkového nádvorja s krásnou studničkou. Odtiaľ bolo vidieť nádvorie chrámu. V Konštantínopoli bola tuhá zima a na úsvite nemilosrdný ranný

chlad. Markianos sa jedným pohybom lepšie zabalil do riasy, ale vzápätí akoby to oľutoval. „Spomeň si, Pane, na chudobných, Tvojich malých bratov“, vyslovil pošecky. Prišiel k veľkým schodom. Jeho pohľad sa sústredil na nádherný výhľad. Chcel pokračovať v ceste, ale začul neďaleko čosi ako stonanie. Markianos sa začudoval a prežehnal. „Pane, zmiluj sa“, povedal. „Kto to môže byť o takomto čase?“ Avšak teraz bolo stonanie ešte silnejšie. Bolo ešte šero a nevidel dobre. „Kto je to?“, opýtal sa hlasnejšie. „Zmilovanie, otče. Raduj sa zo svojho kňazstva“, počul utrpený hlas. Tam, na veľkých schodoch sedel nešťastný žobrák stuhnúť od zimy. „Ó, brat môj“, povedal rozpačito Markianos. „Musím ti pomôcť, ale moja náruč pre teba nič nemá.“ Dal ruku do vrečka, či snáď niečo nenájde. Ale nič. Pomyslel si, že mu povie, aby počkal tam na schodoch, pretože po svätej liturgii možno bude pre neho niečo mať. A možno už bude neskoro. „Pomôž mi, Pane.“ „Čo mám robiť?“, zašepkal Markianos. V tej chvíli si ľudomilný kňaz pomyslel, že urobí niečo neobvyklé. Chytrý otvoril chrám a utekal do oltárnej časti, teda do miestnosti, kde sa kňazi obliekajú do kňazského rúcha pred konaním svätej liturgie, zobliekol svoju riasu a obliekol si kňazské rúcho. Potom vyšiel na nádvorie chrámu, dal žobrákovi riasu a povedal: „Nemám nič iné čo by som ti dal. Vezmi si toto. Ja to nepotrebujem, pretože teraz budem slúžiť svätú liturgiu. Vezmi si

to, je to tvoje.“ Žobrák, prekvapený toľkou dobrotou, pobozkal ruky svojho dobrodinca a naplnený radosťou odišiel. Čas plynul. Po pravej i ľavej strane cesty bolo množstvo ľudí oblečených do slávnostného odevu. Pozvaní prišli v hodvábných a zamatových rúchach. Potom generáli, šľachtici a nakoniec sám cisár. V nádherne vyzdobenom chráme všetko dostalo slávnostný ráz. Vedľa cisára sa postavil patriarcha. Zažiaril chrám, plný svetla. Tisíce lustrov vydávalo svoje svetlo a vytváral sa dojem telesa, ktoré plávalo k nebu. Ale zrazu sa pohľady všetkých obrátili k oltárnej časti, kde stál Markianos. Keď sa ukázal v cárskych dverách, v svetle bolo vidieť, že má na sebe oblečený zlatom tkaný odev, ktorý napriek všetkej žiarivosti dňa nepasoval jednoduchému kňazovi. Myšlienky sa o chvíľu stali rozhovormi. Šuškanie silnelo a prekážalo cirkevnému spevu. „Hľa, pozri sa, priateľ môj Markianos. Či sa nehanbí? Čo to má za odev?“ hovoril jeden. „Čo si myslíš, že je? Posledný kňaz v Konštantínopole a má na sebe oblečený odev lepší ako má patriarcha! Hanba“, odpovedal ktosi iný. „Hanba! Hanba!“ bolo počuť z mnohých úst. Žiara Markianovho odevu oslňovala celý chrám. „Vaša Svätosť, niekto musí povedať tomuto kňazovi, aby sa obliekal s menšou pýchou“, zašepkal patriarchovi do ucha jeden kňaz. Patriarchu roztrpčilo to, čo počul. Poznal Markianosa. Bol pokorným a serióznym kňazom. Avšak nemohol nič povedať na jeho obranu za dnešné správanie. Nakoniec

sa rozhodol, že keď sa skončí svätá liturgia, prísne ho napomenie. Keď sa rozdávali prosfory veriacim, patriarcha vzal Markianosa stranou. „Dnes si neurobil dobre, Markianos. Čo je to za odev, ktorý máš na sebe? Aký príklad v tebe uvidia chudobní našej krajiny? Kňaz musí byť jednoduchý, dieťa moje.“ Dobrosrdečný kňaz sa začudoval. Pozrel na odev, ktorý mal na sebe, a s úsmevom, ale stále s úctou, odpovedal: „Ale o akom odeve hovorí Vaša Svätosť? Ak máš na mysli ten, ktorý mám na sebe, je to ten istý, ktorý si obliekam odo dňa, kedy som bol tebou vysvätený za kňaza. Je tomu dvadsaťpäť rokov!“ Teraz sa patriarcha nahneval. Je to priveľa. Vysmievať sa z neho pred jeho očami! Rozhodol sa, že ho potrestá. „A toto je čo?!“, zvolal patriarcha. Keď schytil do ruky odev, zbadal, že to je starý odev, ktorý si Markianos už roky obliekal. Prvé prekvapenie vystriedalo ďalšie, ešte väčšie. Patriarcha si všimol, že tento Boží človek pod starým odevom nemal oblečenú riasu. S údivom sa ho opýtal: „Kto ťa zobliekol, Markianos?“ Vtedy ľudomilný kňaz vzal do rúk Evanjelium, ukázal na neho a povedal patriarchovi: „Ono ma zoblieklo, Vaša Svätosť.“ V tej chvíli dojatý patriarcha objal Markianosa a so slzami v očiach mu povedal: „Dieťa moje, ak by všetci kňazi a všetci ľudia žili ako ty, nepotrebovali by sme žiadne slová. Postačil by len ich príklad!“

Δ

Λ

Λειτουργία

Liturgia

Λ
[l]

(Liturgia, bohoslužba, počas ktorej sa vykonáva sv. tajína Eucharistie)

ΛΗΤΙΛ - litija (bohoslužba, ktorá sa koná vo vnútri chrámu alebo v jeho prítvore - predsieni; krátka modlitba za zosnulých)

ΛΗΚΣ - lík (zhromaždenie tých, ktorí spievajú v chráme, chór; zhromaždenie svätých)

ΛΑΜΠΑΔΑ - lampáda

(svietidlo, lamp, nádoba s olejom, ktorá sa s retiazkami vešia pred ikonami)

ΛΑΔΑΝΣ - ládan

(voňavá smola - živica, ktorá sa dáva do kadidla na rozžeravený uhlík)

АЩѢ И КЛЕОПѢ ВО ЕММАУСѢ
 СПѢШЕСТВОВАВЫИ СПСЕ,
 СОШЕСТВУИ И НЫНѢ РАБОУМЪ
 ТВОИМЪ, ПѢШЕСТВОВАТИ
 ХОТАЩЫМЪ, ѿ ВСАКАГО
 ИЗБАВЛАА ИХЪ ЗЛАГО
 ОБСТОЯНІА: ВСА БО ТЫ ІАКО
 ЧЛВѢКОЛЮБЕЦЪ МОЖЕШИ
 ХОТАИ.

А - 30

*Lucí i Kleópi vo Emmaús sputšéstvovavyj, Spáse,
 sošéstvuj i nýňi rabóm Tvojím, putšéstvovati
 choťáščym, ot vsjákaĥo izbavlája ích zláĥo
 obstojáníja: vsja bo Tý jáko Čelovíkoljubec, móžeš
 choťáj.*

*Spasiteľ, Ty si sprevádzal Lukáša a Kleopu do
 Emauz: aj teraz putuj spolu s Tvojimi
 služobníkmi, ktorí sa chcú vydať na cestu,
 zbavujúc ich od každej zlej okolnosti: lebo Ty, ako
 Ľudomilný, ak chceš, môžeš všetko.*

Pripravila: Tatiana Mihaličová

Christos voskrese!

Pozdravujeme Vás s najkrajším sviatkom, so sviatkom Paschy. Tentokrát sme si pre Vás pripravili sviatočnú detskú stránku s mnohými úlohami a kreatívnymi obrázkami, ktoré si môžete vyfarbiť a skrášliť tým celú stránku. Tak hor sa do plnenia úloh!

1. V prvej úlohe ťa čaká orientačná úloha. Prived' paschálneho zajačika k vajíčkam.

2. Toto zadanie určite poznáš. Neustále sa nám strácajú slová z modlitby a твою úlohou je ich doplniť. Tak otestuj svoju hlavičku.

Carjú _____, Utišiteľu, _____ istiny,
 iže vezďi sýj i vsja _____,
 sokróvišče blahích i _____ podátelu,
 prijidi i vselisja v ný, i _____ ný ot vsjákijsa skvérny,
 i spasí, _____, dúšy náša.

(žizni, Bláže, ispolňájaj, Nebésnyj, očisti, Dúše)

3. V tejto časti našej detskej stránky ťa čaká nástraha menom osemsmerovka. Nájdi v tejto osemsmerovke to, čo posväcujeme v košíku na Paschu. Trošku ti pomôžu naše obrázky, ale pozor, v osemsmerovke je viac slov. Tak veľa šťastia v hľadaní.

V	A	Y	I	Č	K	A
H	R	U	D	K	A	O
Z	A	I	R	Č	V	Š
S	O	L	A	I	B	U
A	K	L	E	X	E	N
R	O	L	S	A	M	K
K	L	O	B	A	S	A

Láska bez podmienok

Tento príbeh je o vojakovi, ktorý sa vracia po vojne vo Vietname. Volá zo San Franciska domov, svojim rodičom.

„Mami a tato, vraciam sa domov. Ale musím sa vás na niečo opýtať. Je tu so mnou kamarát a rád by som ho vzal so sebou u k nám.“

„Samozrejme“, odpovedali rodičia, „radi ho uvidíme.“

„Ale mali by ste niečo vedieť. Môj kamarát bol ťažko ranený. Šľapol na mínu a prišiel o ruku, aj nohu. Nemá kam ísť a ja by som bol rád, keby žil u nás“, pokračoval syn.

„To je strašné, synak. Samozrejme, radi mu pomôžeme nájsť bývanie. Nieкто s takým handicapom by bol pre nás veľkou príťažbou. Máme svoj štýl života a nemožes predsa čakať, že ho kvôli nemu len tak opustíme. Proste, príď domov a na toho chlapca zabudni. Určite sa dokáže postarať o seba sám.“

Nato syn zavesil a už sa rodičom neozval. O pár dní im zavolala polícia zo San Franciska. Ich syn zomrel po páde z mrakodrapu. Polícia to zhodnotila ako samovraždu. Zdrvení rodičia okamžite leteli do SF, aby telo svojho syna identifikovali. Spoznali

ho, ale ku svojmu zdeseniu zároveň zistili, že ich syn mal len jednu ruku a nohu.

Rodičia z tohto príbehu sú ako mnohí z nás. Je jednoduché milovať krásnych a veselých ľudí, ale nemáme radi tých, ktorí by nás mohli v niečom

obťažovať alebo by nám bránili v našom pohodlí. Radšej sa stránime tých, ktorí nie sú zdraví,

krásni, veselí alebo chytrí.

Skúsme mať odvahu neodvracať sa od tých, ktorí našu pomoc potrebujú, skúsme nezatvárať oči pred nedokonalosťou. Všetci nikto z nás nevie, kedy sám bude potrebovať pomoc tých druhých, nevieme, či nás zajtra nečaká nejaká „mína“...trebárs v podobe rýchlo idúceho auta, zákernej choroby.

Nezabúdajme taktiež na dar menom PRIATEĽSTVO.

Pretože praví priatelia nás majú radi takých, akí sme, i keď nie sme dokonalí - najkrásnejší, najchytrejší.

Ozajstné priateľstvo je dar. Praví priatelia dokážu rozveseliť, povzbudiť, počúvajú nás a otvárajú nám svoje srdcia.

Pripravila Zuzana Sadilková

Igor a Peťo chodili do siedmej triedy jednej základnej školy v hlavnom meste. Spájalo ich nerozlučné priateľstvo, zdieľali spoločné názory na aktuálne športové výsledky, nové hudobné skladby, knihy, ktoré čítali, a všeličo iné, čo sa dialo v ich okolí. Sedeli v jednej lavici vpredu pri tabuli a cez prestávky sa spolu usilovne pripravovali na nasledujúce hodiny. Boli to mimoriadne šikovní žiaci a obidvoch zo všetkých predmetov najviac zaujímal matematika. Často sa rozprávali o príkladoch z olympiády a iných súťaží, do ktorých sa pod vedením triednej učiteľky s radosťou aktívne zapájali.

V jedno ráno Peťo vstúpil do triedy a s úsmevom sa ráznym krokom vydal k svojmu miestu. Odtiahol stoličku, na ktorej sedával, a zložil školskú tašku z pliec na lavicu. Náhlivo ju otvoril a otočil sa k Igorovi, ktorý stál vľavo pri okne. Opretý lakťami o parapetu zamyslene pozeral do diaľky, kde sa nad lesom hrnuli čierne dažďové mraky. „Igor, pozri sa, čo mi otec doniesol z pracovného pobytu v Anglicku,“ netrpezlivo naňho zvolal a v jeho ruke sa zablyštal hliníkový kryt drahej značkovej kalkulačky. „No, to je pekná mašinka“, s obdivom uznal Igor, keď pozorne preskúmal jej dizajn, „vyskúšajme, čo dokáže!“ Dvaja chlapci začali ťukať do kláves, pričom ustavične komentovali všetky výsledky, ktoré sa objavovali na veľkom displeji.

Na druhý deň ráno Igor prišiel do školy prechladnutý, bolelo ho hrdlo a necítil sa dobre. Počas hodiny telesnej výchovy zostal v šatni sám, ale ako vždy, nemárnil ani chvíľku času.

Vyložil na stolík pred sebou zbierku úloh z geometrie a veľký štvorčekový zošit, do ktorého začal ceruzkou kresliť náčrty trojuholníkov, kružníc a obdĺžnikov. Odrazu sa do jeho mysle vkradla nedobrá myšlienka: „Čo, keby som si teraz pozrel Peťovu kalkulačku?“ Vstal, prešiel na druhú stranu šatne, kde na hornej polici ležala Peťova taška, otvoril ju a trochu sa v nej poprehŕňal. Zakrátko kalkulačku našiel, avšak okamžite, ako ju vybral von, prievan silno tresol dverami. Igor sa od ľaku mykol a, bohužiaľ, ju nechtiac vypustil z rúk. Keď dopadla na parketovú podlahu, ozvalo sa nepríjemné prasknutie a Igorovi po celom tele prebehli zimomriavky. Rýchlo zdvihol kalkulačku a s úžasom uvidel, že displej je po celej šírke prasknutý. Skúsil ju zapnúť, ale ona vôbec nereagovala. „Čo som to narobil, ja hlupák, ako som sa opovážil siahnuť na vec svojho najlepšieho priateľa? Dopustil som sa nenapraviteľnej chyby!“ víril v jeho hlave.

Onedlho zazvonil zvonček a do šatne sa z telocvične začali vracat Igorovi spolužiaci. Keď Peťo vstúpil dnu, zbadal ho, ako so sklonenou hlavou stojí pri polici s taškami a v ruke drží jeho kalkulačku. „Rozbil som ju,“ ticho vyriekol Igor chvejúcim sa hlasom. „Chcel som vyskúšať, ako sa na nej delia veľké čísla, ale spadla mi na zem. Prosím ťa, prepáč mi.“ Peťo bol zaskočený a hlboko sa zamyslel. Po chvíli prehovoril: „Je to vskutku veľká škoda, že sa kalkulačka rozbila, ale čo už. Veľmi som sa tešil, že ju mám a že spolu na nej môžeme počítat všetko, čo nás bude zaujímať.“

„Naozaj ma mrzí to, čo sa stalo. Ani nechápem, ako som si vôbec dovolil otvoriť tvoju tašku,“ ospravedlnil sa Igor, polohlasne vzdychol a sadol si na lavičku. Vzápätí dodal: „Si môj najlepší priateľ, ale teraz viem, že sa so mnou už ani nebudeš chcieť rozprávať, lebo som ťa zradil.“ „Igor,“ bez váhania povedal Peťo, „skutočný priateľ má jednu výraznú vlastnosť. Aj keď niekto ublíži svojmu skutočnému priateľovi, on mu to odpustí a neodvráti sa od neho.“ „Kúpim ti novú kalkulačku,“ vyslovil

Igor trochu pokojnejším hlasom, avšak jeho zamračená tvár sa ešte nerozjasnila. „Nie, nie, nemusíš,“ okamžite na to zareagoval Peťo. „Ja poviem svojmu otcovi, aby on mi kúpil novú, takú istú. Otec sa nebude hnevať.“ Peťo nato Igora priateľsky udel po pleci a kľudne povedal: „Ale už sa tým netráp, predsa sa nestala žiadna katastrofa. Teraz radšej podme do triedy, som zvedavý, ako si vyriešil ten príklad o piatich traktoristoch, čo orali pole.“

Pripravil **Igor Kruk**

Opíš prítomnosť, ovplyvniš budúcnosť

Drahí mladí pravoslávni priatelia, bratia a sestry v Christu!

Kto z nás by nechcel ovplyvňovať veci budúce, spolurozhodovať o živote budúcich generácií, pričiniť sa za lepšie podmienky života Cirkvi? Pre mnohých je táto predstava lákavá a fascinujúca. Ale ako my, mladí, môžeme ovplyvniť budúcnosť? Jednoducho aj tým, že poukážeme na súčasnosť. Na to, kto sme, ako žijeme, v Koho a v čo veríme. Tým, že vydáme svoje svedectvo a zároveň aj príklad pre ďalšie generácie. To však nie je nič zvláštne, je to každodenná kresťanská povinnosť. Avšak raz za desať rokov máme možnosť vydať také svedectvo, ktoré sa priamo nielen zapíše do dejín, ale aj usmerní náš každodenný život v budúcnosti – svedectvo v podobe sčítania obyvateľov.

Sčítanie obyvateľov sa vykonáva

už niekoľko tisíc rokov a dotýka sa aj života Cirkvi. V Starom Zákone čítame, že prvé sčítanie vykonal Mojžiš (2 Mjž kap. 12; 4 Mjž kap. 1 a 26). Príchod Mesiáša na tento svet, narodenie nášho Spasiteľa Isusa Christa, sa udialo práve v čase sčítania obyvateľstva. „*V tých dňoch vyšiel rozkaz od cisára Augusta popísať celý svet. ... Išli preto všetci, aby sa dali zapísať, každý do svojho mesta. Vybral sa teda aj Jozef z Galiley z mesta Nazareta do Judska do mesta Dávidovho, ktoré sa volá Betlehem, pretože bol z domu a z rodu Dávidovho, aby sa dal zapísať so svojou snúbenicou Máriou, ktorá bola v požehnanom stave.*“ (Lk 2, 1 – 5) Prečo to spomíname? Všimnime si, ako svetskú udalosť na prvý dojem, využil Hospodin na prípravu našej spásy, na zmenu našej budúcnosti. Narodenie Isusa Christa

v Betleheme je neustálou výzvou pre celý svet. Teraz však záleží na každom jednom z nás, či sa svojim životom pripojíme naplniť túto Christovu výzvu.

Takáto výzva nás čaká aj dňa 21. mája 2011 pri Sčítaní obyvateľov, domov a bytov na Slovensku. Nebude to len udalosť, ktorá zmení našu budúcnosť. Je to výzva k tomu, aby sme cez túto udalosť mohli vyznať Christa. Christos hovorí: „*Ktokoľvek vyzná ma pred ľuďmi, toho vyznám aj ja pred svojim Otcom, ktorý je v nebesiach; kto by ma však zaprel pred ľuďmi, toho zapriem aj ja pred svojim Otcom, Ktorý je v nebesiach.*“ (Mt 10, 32 – 33)

Ako urobiť toto vyznanie? Prihlásiť sa k Christovej Cirkvi a na sčítacom tlačive v otázke č. 23 – Náboženské vyznanie **označiť Pravoslávna cirkev**.

Prečo? Pretože neodpovedanie na túto otázku je nevyznaním Christa pred ľuďmi. Ako členovia Pravoslávnej cirkvi máme v duchu Christovho Evanjelia pravdivo odpovedať a verejne vyznať svoju vieru v Christa. Viera v Christa nespočíva v tajnom, súkromnom vzťahu ku Christovi, lebo je podmienená aj vydaním verejného svedectva, čo potvrdzujú milióny mučeníkov za vieru v Christa. Utajovanie svojho vzťahu ku Christovi mučeníci pokladali nielen za zbabelosť, ale predovšetkým za hriech a zapretie Christa. Toto je základom pravosti kresťana v každej dobe a za každých podmienok.

Počet obyvateľov hlásiacich sa

k Pravoslávnej cirkvi má značný význam na jej všestranné postavenie v spoločnosti a na jej ďalšie rokovania so štátom v rôznych oblastiach.

Nesmieme podľať rôznym tlakom, ktoré nabádajú nezúčastniť sa na sčítaní, alebo ktoré zavrhnú Cirkev. Povinnosťou každého občana je pravdivo odpovedať na všetky otázky.

Drahí mladí pravoslávni kresťania!

Zamyslime sa nielen nad dejinnými, ale aj nad nadčasovými udalosťami, ktoré ovplyvňovali našu minulosť, ale ovplyvňujú aj prítomnosť. Blíži sa okamih, kedy sa ukáže aká je naša skutočná viera a ako ju dokážeme obhájiť. Sčítanie obyvateľov bude skúškou, ktorá preverí nielen silu našej viery, ale aj odhodlanie bojovať o zachovanie kresťanstva na našom území. Stojí pred nami veľmi zodpovedná výzva. Teraz my, každý jeden z nás, ako opíše prítomnosť, tak ovplyvní budúcnosť svoju, našej vlasti, Pravoslávnej cirkvi.

Sčítanie sa vzťahuje na všetkých obyvateľov – štátnych občanov Slovenskej republiky a cudzincov nachádzajúcich sa na Slovensku. Štátni občania Slovenskej republiky, ktorí sa v čase sčítania nachádzajú v zahraničí, majú vyplniť sčítacie tlačivo v elektronickej forme na internetovej stránke www.scitanie2011.sk.

Bližšie informácie o sčítaní nájdete na internetovej stránke www.scitanie.orthodox.sk.

Za Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku – SYNDESMOS
Alexander Haluška, prezident

„Viera, dieťa moje, je pre človeka všetkým. Bez nej človek nežije“, hovoril a znovu opakoval stariec s dlhou snehobiellou bradou mladému mníchovi, ktorý práve odpratával popol. „A ako veľmi môže narásť táto viera, otče?“, prerušil ho s údivom mladý mních. „Nemôžeš ju merať“, odpovedal stariec. „Závisí to od toho, ako niekto miluje Boha. Koľko miluješ, toľko veríš a koľko veríš, toľko miluješ.“

„Nemôžem to pochopiť“, povedal opäť mladý mních. „Je to predsa veľmi jednoduché.“

Stačí, ak necháš svoje srdce slobodné, aby milovalo Boha“, povedal stariec, vybral si svoje komboskini a začal sa modliť. Dni plynuli v skromnej kalyve nachádzajúcej sa blízko malého mestečka. Ľudia často prichádzali do malej pustovne, aby si vypočuli radu starca, aby sa podelili so svojimi problémami a vzali si nejaké užitočné poučenie pre svoju dušu. Dokonca aj chudobní žobráci prichádzali a prosili o kúsok chleba alebo o čokoľvek, čo bolo v malej kalyve.

Avšak jeden rok krupobitie

zničilo úrodu dedinčanov a ľudia začali hladovať. Dedinčania nemali prácu, matky nemali nič, z čoho by varili a deti sa túlili hladné. Všade žiaľ a nešťastie. Veštcí prichádzali k cnostnému starcovi, ktorý neustále dával z tých mála chlebov, ktoré mu ešte zostali. Nekonečný rad hladujúcich dedinčanov sa neustále zväčšoval. Od východu až po západ chudobní nachádzali v malom domčeku lásku a nehu.

„O t č e ,
bochníky sa
m í ň a j ú .
N e m á m e
im už čo
dať. Aj my
b u d e m e
hladovať“,
h o v o r i l
m l a d ý
m n í c h .

„Boh, dieťa moje, ktorý k nám poslal svojich malých bratov, Ten sa postará aj o nás, aby sme nehladovali“, odpovedal stariec, naplnený láskou.

Čas plynul a hladujúcich pribúdalo. Jedného dňa mladý mních veľmi zarmútený situáciou, ktorá nastala, obrátil sa k starcovi a povedal: „Abba, chcem, aby sme si rozdelili naše chleby na polovicu. Daj mi, koľko mi patrí. Odteraz dávaj zo svojich. Ja nechcem hladovať.“ Stariec zostal prekvapený. Nečakal takú reakciu svojho poslušníka. Napriek tomu,

aby ho nezarmútil, rozdelil chleby na polovicu, dal svojmu poslušníkovi dokonca ešte viac a naďalej dával milodary zo svojich bochníkov.

„Nie, nebudem čakať, až budem hladovať.“ Avšak Boh, ktorý videl dobré srdce starca, požehnal bochníky a nikdy sa nemiňali. Na druhej strane bochníky poslušníka sa veľmi skoro minuli. Jedného dňa poslušník nesmelo opäť prišiel k starcovi.

„Prosím Ťa, otče, ak by si chcel, mohli by sme zase spolu jesť“, povedal a sklonil svoj zrak. „S radosťou“, povedal starec bez toho, aby ešte niečo dodal. Nešťastie však pokračovalo. Žobráci neprestávali obťažovať starca ani večer. Ale srdce starca bolo naplnené láskou, ktorá sa nikdy nevyčerpávala.

Znepokojený poslušník začal znovu reptáť. „Veď bochníky už končia. Či je možné neustále rozdávať?“ „Boh, dieťa moje, nás nenechá hladovať“, hovoril starec a usiloval sa tak utíšiť netrpezlivého poslušníka.

Bol zimný deň a poslušník zišiel do pekárne, aby ju vyčistil. Pozeral na police, ktoré kedysi boli plné teplých bochníkov chleba, a teraz videl len jeden maličký bochník. „Že máme ešte aspoň jeden.“ Keď skončil, vyšiel a sadol si k starcovi, aby plietli košíky. Vonku zúrili vietor a tak nebolo dobre počuť klopanie na dvere. Poslušník ho počul, ale neprehovoril. Pravdepodobne to bol zase nejaký hladný a mali by mu dať posledný chlieb. „Niekoť klope“, povedal starec. „Nie, to je vietor“, povedal

poslušník. „Ale asi to niekoť bude“, povedal starec a vstal, aby otvoril, pričom čítal v srdci svojho poslušníka. Jeden chudobný žobrák, skrehnutý od zimy, prosil o kúsok chleba. „Počkaj tu. Vydrž chvíľu“, povedal starec a zavolať poslušníka, aby prišiel k nemu. „Zídeš do pekárne a prinesieš jeden bochník“, povedal mu. „To je vylúčené. Je to náš posledný chlieb. Potom my zostaneme hladní. Budeme hladovať“, povedal poslušník. „Prosím ťa, zíd' do pekárne a lepšie sa pozri“, nájšiel starec. „Veď pred chvíľou som bol v pekárni a videl som, že máme len jeden bochník chleba“, - povedal tvrdohlavo poslušník. „Choď, dieťa moje, a maj vieru v Boha“, dodal starec. Poslušník neochotne zamieril do pekárne. Ale ako sa blížil, neočakávaná vôňa zaplnila priestor. „Ba, môj hlad sa so mnou zahráva“, pomyslel si poslušník. Avšak teplý chlieb rozvonieval po sklade potravín. Keď vošiel dnu, ocitol sa v rozpakoch. Celá pekáreň bola plná čerstvých bochníkov chleba. Okamžite sa rozbehol k starcovi.

„Otče!“ kričal vystrašený poslušník. „Odpusť mi. Teraz chápem, kam môže siahať viera v Boha.“

„Tak je, dieťa moje“, povedal mu starec. „Nakoľko sme milosrdní, natoľko je Boh milosrdný k nám. Koľko dávame, toľko nám dáva Boh.“

Od toho dňa poslušník počúval všetko, čo mu hovoril starec a dôveroval Bohu. Ten, ktorý posielal hladných do ich kalyvy, nenechal by mníchov hladovať.

Tretie výročie od smrti vladyku Lavra

Dňa 16. marca 2008 v nedeľu vo večerných hodinách európskeho času na ruskom telekanáli Vesti bola správa „СРОЧНО“, čo v preklade značí mimoriadna správa. Na tomto kanáli idú celý deň správy, a keď sa stane nejaká mimoriadna udalosť v Rusku alebo vo svete, vtedy sa objavia tieto titulky na celom pozadí obrazovky a dole v žltom rámečku je v krátkosti napísané, čo sa stalo. Vtedy tam bolo napísané: „УМЕР ВЛАДЫКА ЛАВР“. Človek nemôže ani slovami vyjadriť to, čo sme vtedy cítili. Smútok, žiaľ, slzy a otázky prečo. Veď v júli mal prísť do svojho rodného kraja a konečne po zjednotení slúžiť so svojím rodným národom. No Hospod' Boh videl, že telo už potrebuje odpočinok a nechcel už viac namáhať svojho služobníka. A to, na čo bol povoláný, splnil. Ako nám bolo na srdci, keď redaktor hovoril jeho životopis a povedal, že vladyka Lavr sa narodil na praotčine Slovanov v Ladomirovej Prjaševskej Rusi, v kraji, kde si aj napriek všetkým útlakom zachovali svoju vieru a národnosť. Človek, blízky nám nielen podľa ducha, ale i podľa tela sa zapísal do histórie Pravoslávnej cirkvi, ako ten, ktorý zjednotil ruský národ. Hovorili o ňom ako o svätom človekovi, ktorého Cirkev bude určite skoro kanonizovať. Celý týždeň mu tento telekanál venoval pozornosť,

dávali aj film z jeho života, ktorý bol natočený krátko pred jeho smrťou a v piatok dávali záznam z jeho pohrebu v Jordanville. Po prečítaní článku Spomienky na vladyku Lavra v časopise Istina č. 1/2011 som si spomenula na príbeh, ktorý sa stal v novembri alebo decembri roku 2008.

Jednej rodinke sa narodilo predčasne v 7. mesiaci dievčatko. Doktori nádej nedávali, kázali dieťa čím skôr pokrstiť. V nedeľu večer k nám prišla babka tohto dieťaťa, že treba dieťa pokrstiť v krajskej nemocnici. Keďže vonku bolo počasie nie veľmi dobré a od nás je to ďaleko, zatelefonovali sme duchovnému, ktorý býval v tomto meste, aby dieťa išiel niekto pokrstiť. Povedal, že to ráno zariadi. Trochu sme boli sklamaní, lebo sme sa báli, či dieťa do rána vydrží. Dali sme sa do Božej vôle a išli sme sa modliť. Opýtala som sa: „A aké meno ste jej dali?“ Povedala: „Lavra“. Pomyslela so si, že také meno dali, ani medzi svätými nie je. V tom mi zrak padol na fotografiu vladyku Lavra, ktorú máme vyloženú v obývacej stene. Pozrela som sa na neho a pomyslela som si, veď vladyka má meno Lavr a u Boha sú všetci ako anjeli, nie sú muži a ženy. Poprosili sme vladyku Lavra, aby pomohol tomuto dieťaťu, aby nezomrelo bez krstu a aby ho vzal pod svoju ochranu. A či to nie je zázrak, že Lavra nielenže prežila do rána, ale chvála Bohu chodí pravidelne do cerkvi na sv. prijímanie a robí rodičom radosť, hoci musela

podstúpiť ešte aj ťažké operácie. Každý deň sa modlím za Lavru, aby z nej vyrástol dobrý christian a vladykovi Lavrovi ďakujem za jeho pomoc a prosím ho, aby z nej vyrástol dobrý christian a vladykovi Lavrovi ďakujem za jeho pomoc a prosím ho, aby sprevádzal kroky Lavry po celý život.

S vladykom Lavrom som sa osobne nikdy nestretla, ale mala som ho vo veľkej úcte. Raz sa mi dokonca prisnil, že som bola v jeho monastieri a on nás chcel pohostiť. Mňa sa iba akoby mimochodom, bez výčitiek opýtal, či sa postím. Ja som sa mu vtedy nemohla ani pozrieť do očí a povedala som, že nie veľmi. A on mi nič nepovedal. Ráno som sa zobudila a pomyslela som si, prečo sa ma také pýtal, keď ja sa postím, iba že v stredu a piatok som nepostila od mlieka,

pretože som nechcela vychádzať „z priemeru“, ale od toho času sa snažím postiť v stredu a piatok aj od mlieka.

Upokoj Hospodi dušu usopšaho raba Tvojeho vladyku Lavra!

A daj jeho modlitbami, aby sv. Pravoslávie u nás prekvitalo.

Pripravila MeP

Naša cirkevná obec bola založená v deväťdesiatych rokoch minulého storočia eparchiálnou radou Prešovskej pravoslávnej eparchie. Jej prvým duchovným bol mitr. prot. Ján Biloruský, ktorý do nej chodieval niekoľkokrát v roku na veľké sviatky.

Prvým stálym duchovným našej farnosti je otec Marek Ignacik, ktorý na nej pôsobí od 15. februára 2001. Otec Marek začínal dušpastiersku službu prakticky od piky, pretože pre lokalitu Pohronia bolo príznačné ortodoxné duchovné vákuum. Je však potrebné podotknúť, že v meste, širokom i blízkom okolí boli ortodoxné rodiny ruských a ukrajinských vojakov pôsobiacich na letisku v Sliači, či rodiny pravoslávnych Rusínov a Slovákov, ktorí do nášho mesta a jeho okolia prišli za prácou, usadili sa tu a založili si svoje rodiny. Od počiatku existencie našej cirkevnej obce sa s vďakou a vzájomnou úctou ako nedeliteľný úd "Tela Christovho" bez reptania zúčastňujeme na bohoslužbách v náhradných priestoroch.

S vďakou na toto požehnané obdobie spomína aj viac ako 80 ročná veriaca z neďalekej obce Lehôtka pod Brehmi pri

Žiari nad Hronom p. Pinková, ktorá pochádzala z uniatskej rodiny, no sama bola krstená ako pravoslávna. Táto žena sa desiatky rokov vrúcne modlila k Bohu. Rok 2001 bol prelomovým nielen pre ňu; jej prosby boli vypočuté. Vše objímajúci otec do našich končín vysielal svojho verného služobníka, rodáka z Bardejova o. Ignacika, ktorý s jemu zvereným „stádom“ dosiahol a ešte určite dosiahne nezanedbateľné pokroky. Život na farnosti sa pozvoľna prebúdzal k životu, veriaci sa sobášili, krstili deti, vedúc ich v duchu Evanjelia.

Svoje začiatky a činnosť v našej obci o. Ignacik opisuje takými slovami: *„V porovnaní s rokom 2001, kedy sa na našich farnostiach začali pravidelne konať bohoslužby a účasť na nich sa pohybovala v priemere okolo 5 osôb, dnes v roku 2009 konštatujeme, že priemerná účasť na bohoslužbách sa zvýšila na 40 a vo veľké sviatky až na vyše 100 osôb, ako tomu bolo aj na sviatok Paschy v tomto roku. Od roku 2001 bolo v našich cirkevných obciach pokrstených 39 ľudí. Pre nás, žijúcich v regióne stredného Slovenska, tieto čísla znamenajú veľký pokrok a napredovanie v našej misijnej činnosti. Zároveň sme si však vedomí toho, že čísla v spásе pravoslávneho kresťana*

zohrávajú len veľmi malú, ba možno žiadnu úlohu. Sme si vedomí aj toho, že vo svojom správaní, konaní a rozprávaní máme čo naprávať a ešte veľa sa učiť, lebo iba takýmto spôsobom sa nám s Božím požehnaním bude dariť aj naďalej. Vďaka niektorým ľuďom sa nám cez internet (ďalší misijný prostriedok) podarilo rozbehnúť filantropiu v oblasti poskytovania šatstva, obuvi či hračiek pre našich bratov, sestry a ich deti, ktorí nemajú tak pestrý a bohatý život ako my. Je to jeden z mála krokov, ktoré sa nám podarilo uskutočniť. No aj v tomto prípade sme si vedomí toho, že ešte stále a v oveľa väčšej miere sa dá pomáhať ľuďom v núdzi“.

Pre mňa osobne bol rok 2005 výrazným medzníkom v živote. A to, prijatie kresťanstva v prímorskom meste Burgas v Bulharsku. Určite mi dáte za pravdu, že ak je Váš život iba jedna veľká lúza plná drog, smilstva a podobne, tým pravým liekom môže byť pre nás jedine Hospodin. Členom Cirkvi som už piaty rok, avšak musím podotknúť, že roky ateizmu v rodine si vybrali svoju daň. Začal som od „Adama“, celý môj život je ako jedna veľká mozaika, ktorá sa pozvoľna zaplňuje čriepkami života, no

uvidíme čo nám prinesie zajtrajšok.

A, samozrejme, nemôžeme opomenúť ani našich zosnulých bratov a sestry, konkrétne brata Juraja z obce Šumiac, ktorý vo veku nedožitých 59. narodenín vo februári roku 2010 poručil svoju dušu Bohu. Bol to človek, ktorý mal môj obdiv a uznanie. Všemohúci ho na sklonku pozemskej púte obdaril chorobou, ktorú prijal s láskou a bázňou v srdci, pretože istotne ako správny kresťan bažil po zvitanií sa s Hospodinom. Dňa 21.11.2010 po liturgií o. Marek zvestoval veriacim plány a zámery do budúcnosti, ktoré sa v daný deň stali realitou a to aktívna katechéza farníkov, detí a dorastu + vzdelávanie v liturgickom speve, ktoré zastrešuje jeho matuška Svetlana. O. Marekovi vždy išlo o blaho „košiara“ a detí v ňom, pretože ony sú naším „zrkadlom.“

Použitá literatúra:

Odkaz sv. Cyrila a Metoda, roč. LV/2009, č. 5, s. 30.

Pripravil Tomáš Ďuriš

Prvá písomná správa o Rebríne pochádza z roku 1266. V listine sú opísané medze predaného majetku, pričom jedna veľká medza sa nachádzala aj na poli, zvanom Rebrén „campum Rebrén“. Pole, zvané Rebrín, znamenalo, že tento majetok musel niekto obhospodarováť a užívať- boli to roľníci, ktorí žili v dedine, sídlisku s rovnakým názvom.

Začiatkom 20. storočia prenikajú medzi uniatov myšlienky Pravoslávia. Mukačevský biskup vymenoval za nového správcu farnosti Antona Kopčayho. Pred príchodom nového duchovného funkciu hlavného kurátora a cirkevného pokladníka zastávali veriaci z Rebrína. Po reorganizácii bol hlavným kurátorom už veriaci z Kráška. Nastali spory aj o kľúče od farskej pokladne a pokračovali v roku 1922 udalosťami okolo nového zvona do chrámu, so snahami premenovať farnosť na „Kraščansko-rebrínsku“.

V roku 1926 napäté vzťahy medzi veriacimi východného obradu viedli nielen k slovným hádkam, ale aj ku fyzickým stretom. Podľa výpovede Viery Humenskej z Rebrína, staré ženy postrihali mladým dievčatám vrkoče a starším postrihali kabáty.

V dôsledku prijatia Pravoslávia časťou veriacich z Rebrína sa zvýšil záujem o farnosť aj zo strany cirkevnej hierarchie. V lete 1927 farnosť navštívil mukačevský biskup Gebej. V marci 1929 vykonali misiu, zakončenú slávnosťou misijného kríža. Ako už bolo spomínané, časť gréckokatolíkov z Rebrína prijala sv. Pravoslávie. Už v roku 1921 slúžil prvú pravoslávnu bohoslužbu otec Ignatij Čokina. 21. septembra 1926 sa konalo verejné cirkevné zhromaždenie, na ktorom veriaci z Rebrína oficiálne prijímajú Pravoslávie. Takýmto spôsobom vznikla v roku 1926, resp. 1927 oficiálne organizovaná pravoslávna cirkevná obec, ktorá disponovala provizórnym štatútom.

V roku 1929 sa začalo s výstavbou chrámu, ale pre finančné problémy stavanie chrámu trvalo 5 rokov. Pravoslávny chrám v Rebríne posvätil biskup mukačevsko-prešovský Damaskin s duchovenstvom. Postupne pôsobili v Rebríne títo duchovní: Vasilij Solovjev a Ignatij Čokina/ 1926-1929/, o. jeromonach Feodosij Rosocha/ 1929-1931/, o. Ján Mučička/ 1931-1932/, o. Ján Solko/ 1932-1939/, o. Juraj Kuzan/ 1939-1951/, o. Mikuláš

Ščerbej/ 1951-1976/; počas pôsobenia o. Ščerbeja bola postavená farská budova; o. Ján Choma /1976-1980/, o. Jozef Nadzam/ 1980-2008/, o. Dušan Tomko / 2008-až po súčasnosť/. V 70-tych rokoch sa obce Rebrín a Krášok spojili a vytvorili obec Zemplínska Široká. Počas pôsobenia o. Ignatija Čokinu bol v roku 1929 do chrámu zakúpený zvon z dielne zvonolejárův z Prešova. Ikony na ikonostase rozpísal o. Josif Popovič, vtedajší správca v Suchej Bronke, člen bratstva monastiera v Ize. Jeden uniatsky farár z Krášku raz povedal našej veriacej: „Zuzka, ak je pravoslávie, čo sa tu v Rebríne a Krášku obnovilo, od diabla, tak zahynie. Ale ak je od Boha, nezahynie.“ A mal pravdu, nezahynulo.

Pripravil Miroslav Humenský

Čo napísať do piesku, čo napísať do kameňa

***Dvaja priatelia sa vydali cez
púšť.***

***Predtým sa ale pohádali
a jeden z nich dostal facku
od toho druhého.***

***Dotyčný, bez toho, žeby
čokoľvek povedal, sa zohol
a napísal prstom do piesku:
„Dnes mi môj najlepší priateľ
dal facku“.***

Putovali ďalej.

***Prišli ku krásnej oáze
s jazierkom a rozhodli sa, že
sa vykúpu.***

***Ten, čo dostal facku sa
začal topiť, ale ten druhý ho
zachránil a vytiahol z vody.***

***Keď sa prebral, vytesal do
kameňa:***

***„Dnes mi môj najlepší priateľ
zachránil život“.***

Kamarát sa ho opýtal:

***„Keď som ti dal facku,
napísal si to iba do piesku.***

***A teraz si to vytesal do
kameňa. Prečo?“***

A kamarát mu odpovedal:

***„Vieš, keď mi niekto ublíži,
píšem to iba do piesku, aby
vietor tieto riadky odviaľ na
znak odpustenia.***

***Ale keď mi niekto pomôže,
vytesám to do kameňa, aby to
tam ostalo naveky“.***

Pripravila Zuzana Sadilková

Giraltovce a my

Pred začiatkom zimných prázdnin sa na pôde Pravoslávnej bohosloveckej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove konalo otvorenie výstavy fotografií z päťročnej spolupráce nášho Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS s Domovom sociálnych služieb v Giraltovciach. Výstavu slávnostne otvoril pán dekan PBF PU prof. ThDr. Ján Zozuľák, PhD. a Mgr. Slávka Volčková, riaditeľka DSS v Giraltovciach za účasti pedagógov PBF PU, mládežníkov BPM, klientov DSS v Giraltovciach a študentov.

V rámci tohto projektu sa 2. februára 2011 v Giraltovciach na Mestskom úrade udialo milé stretnutie. Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS spolu s Domovom sociálnych služieb v Giraltovciach, Pravoslávnou bohosloveckou fakultou Prešovskej univerzity v Prešove a Mestským úradom v Giraltovciach otvorili v Giraltovciach už spomínanú výstavu fotografií z päťročnej spolupráce BPM - SYNDESMOS s DSS v Giraltovciach.

V príjemnej atmosfére a za účasti mnohých hostí výstavu otvoril pán dekan PBF PU, prof. ThDr. Ján Zozuľák, PhD. a pani riaditeľka DSS v Giraltovciach, Mgr. Slávka Vojčková, za účasti pána primátora Mgr. Jána Rubisa, PhDr. Tomáša Hagoniho, PhDr., poslancov mesta, riaditeľov škôl a organizácií v pôsobnosti mesta Giraltovce.

Slovo SYNDESMOS, ako na to v príhovore poukázal pán dekan, znamená zväzok, puto. Otec dekan vyjadril z takéhoto stretnutia radosť a vyzval obe ustanovizne k ďalšej spolupráci. Takisto aj mládežníci nášho Bratstva si želajú pokračovať v začatej spolupráci. Istotne každý, kto sa stretol s ľuďmi z DSS v Giraltovciach aj na tejto výstave si odnášal kopec milých spomienok a aspoň trochu prehodnotil svoj postoj k životu.

Veľké poďakovanie za zorganizovanie tejto akcie patrí našej mládežníčke Mgr. Zuzane Repkovej, ktorá ako zástupca BPM vedie našu spoluprácu s DSS v Giraltovciach.

Bohoslovec Alexander

Veselica v Snine

A je to tu!!! S úsmevom sme sa nadýchli.

Dňa 26.2.2011 sa v priestoroch Kultúrneho domu Starina v Snine zišlo množstvo detí a ich rodičia. Konal sa totiž už **14. ročník veselice**. Všetci napäto očakávali začiatok. Predpokladaný začiatok mal byť o 14:00, avšak začalo sa o troška neskôr, keďže deti stále prichádzali a my sme ich nechceli o nič ukrátiť.

Dočkali sa. Na úvod predstúpil správca cirkevnej obce Snina Mgr. Igor Kerekanič, ktorý všetkých privítal. Potom sa k prítomným prihovril prezident BPM na Slovensku Alexander Haluška. Ešte pred vypuknutím tejto akcie sme sa všetci poďakovali Bohu modlitbou.

Teraz nám nič nebránilo, aby sme začali. Začali sme súťažami, ktorých bolo pripravených pre deti mnoho. Spočiatku sa deti hanbili, a tak sme do súťaží zapojili i nič netušiacich mládežníkov, po tomto deti nabrali odvalu a za to dostali sladkú odmenu a ikonku. Súťaže boli prerušované diskotékou, kde sme sa všetci prejavili ako perfektní tanečníci na parkete a tí, ktorí boli vyčerpaní zo súťaží, si mohli vydýchnuť, niečo zajesť. Súťaže a diskotéka boli prerušované vystúpeniami, na ktorých nám svoj talent predviedli Mažoretky maršálky a člen našej skupiny Paťo nám predviedol ľudové tance.

Deti sa veľmi tešili na tombolu. Každý v ruke stískal ten svoj tombolový lístok a dúfal, že práve on niečo vyhrá. Ceny do tomboly – farbičky, popisnú tabuľu a šaša – nám venovalo i BPM,

ktoré nám odovzdal prezident BPM. Po tombole sa rozdávali sladkosti, takže i ten čo nevyhral žiadnu z cien, domov si odniesol sladkosť.

Po tombole sa parket zaplnil a začala diskotéka, ktorá trvala do 20:00. Počas diskotéky bola vyhlásená ešte jedna súťaž a to súťaž o najlepšieho tanečníka veselice. Výhercovia boli nakoniec dvaja a to najmladšia účastníčka veselice, ktorá sa na parket nehanbila prísť už od začiatku, a druhým výhercom bol náš mládežník Zdeno Varga.

Každý si domov odniesol úsmev na tvári a to pre nás znamenalo, že naše úsilie nevyšlo nazmar. Veľká vďaka patrí PCO Snina, KD Starina, DJ Ďod'ovi Fundákovi, ktorý nám celý čas púšťal hudbu. V neposlednom rade patrí veľká vďaka aj ľuďom, ktorí sa na tejto akcie podieľali a pomohli nám, či už materiálne, alebo peňažne, lebo bez nich by sme to mali omnoho ťažšie a taktiež snažili sme sa i my, BPM Snina, a zistili sme, že s Božou pomocou sa dá všetko zvládnuť.

Už teraz sa tešíme na ďalšiu, už v poradí 15. veselicu, a preto Boh nám pomáhaj.

BPM Snina

Stretnutie v Choňkovciach

Hospodi Isuse Christe, Syne Božij, pomiluj mja hrišneho.

Tieto slová zneli na stretnutí pravoslávnej mládeže od 3. - 6. marca 2011 v Choňkovciach.

Všetci prišli s nádejou na lepšiu prípravu paschálneho pôstu. Naši duchovní s veľkou radosťou pre nás pripravili niečo nové, veľmi sme sa tešili. Prvou besedou nás oslovil otec Senič, ktorý nám vysvetlil dôležitosť dodržiavania pôstu a prijímania Eucharistie na ceste k spásu. Večer sme mali o to väčšiu radosť, lebo nás navštívil vladyka Juraj, ktorý nám priniesol sväté ostatky. Vladyka Juraj nám rozprával o jeho živote, zázrakoch, ktoré vykonal. Na konci zaujímavej besedy, ktorá niektorých dojala k malým slzičkám, sme sa všetci s láskou a úctou sklonili pred svätými ostatkami a prosili vladyku Juraja o jeho archijerejské požehnaie. Ďalšou témou besedy bola hora Atos. My mladí, sme si tú tému vyprosili svojimi otázkami. Zaujalonásmiesto aživotmonachov v tichu a modlitbe na skalnatých vrchoch svätej hory Atos. Zaujal nás otec Bzik, keď nám povedal, že na tej hore strávil istý čas. V tichu sme počúvali jeho slová, ktoré rozprávali o monastieroch, o ich vzniku, ale aj o súčasnosti a zložitosti života na tomto mieste.

Nepostrádateľnou súčasťou každého výletu je smiech a radosť. Veľké prekvapenie pre nás bolo, keď nám naši duchovní priniesli všetko, čo sme potrebovali na výrobu ikon a tak sme boli pripravení si to aj vyskúšať. Bolo to strúhanie, maľovanie, lepenie, mozaikovanie a veľká radosť pri tejto výrobe.

Na miestnej fare, kde sme boli ubytovaní, bolo veľa zaujímavých hier a tak sa nikto z nás nikdy počas týchto našich spoločne strávených dní nenudil. Hrali sme futbal, šípky, biliard, hru Slovensko, a vytvorené herné aktivity, premenené na pravoslávne úlohy.

Radosť a smiech nám vystriedal smútok pri spomienke, že sa to nám končí. To ukončenie nám dalo nedeľnú bohoslužbu, kde sme prosili Hospodina Boha, aby nám požehnal ďalšie veselé a vydarené stretnutie.

Chutným obedom, ktorý nám pripravili naše veselé matušky, sme sa rozlúčili s krásnymi spomienkami na dni od 3. - 6. marca 2011.

pripravila **Maria Ivanišova**

Stretnutie v Ladomirovej

Slava Isusu Christu, milí mládežníci!

Dňa 11.3.2011 sa v cirkevnej obci Ladomirová uskutočnilo už v poradí tretie stretnutie na počesť archimandritu Savu a mona-

chov, ktorí pôsobili v monastieri sv. Jovana Pocha-jevského v Ladomirovej. Myslím si, že takéto stretnutie

dáva ľuďom impulz k opätovnému upevňovaniu pravoslávneho povedomia. Pre nás mladých je už história Ladomirského monastiera trochu vzdialená a sčasti aj menej známa. Myšlienkou a zámerom Bratstvapri uskutočňovaní takýchto stretnutí je to, aby sa nezabudlo na duchovný odkaz Ladomirského bratstva. Týmto odkazom bolo upevňovanie a šírenie sv. pravoslavia do širokého okolia.

Dnešná uponáhľaná doba však odrádza mládež od zaoberania sa vlastnou históriou a duchovnosťou. Aj napriek väčšiemu nezaujmu zo strany mládeže sa nenechávame

odrádzať od organizovania takýchto stretnutí. Tohtoročné duchovné stretnutie malo nasledovný priebeh:

Začali sme Akafistom k strastiam Christovým, po ktorom

sa už ujal slova duchovný Bratstva o. Savčák. Rozprával na tému „Prečsom pravoslávny“. Po skončení je ho

prednášky nasledovalo občerstvenie s vopred posväteným kolivom a koláčmi. Následne sme pokračovali modlitbami za usopšími monachmi a na záver sme spoločne poslúžili panychídu na hrobch.

Za spoločné modlitby sa chcem v mene BPM poďakovať hostiteľom Ladomirčanom spoločne s ich duchovným Pavlom Kačmárom, a otcovi Savčákovi za krásne a poučné slová. Ešte raz, úprimná vďaka.

Ľuboš Omaska

Počas nášho života sa stretávame s množstvom príjemných, ale aj nepríjemných zážitkov, ktoré nás, chciac-nechtiac ovplyvňujú, formujú nás a pomáhajú nám vytvoriť si celkový obraz o svete. Z tých príjemnejších zážitkov sú to napríklad oslavy, svadby, výročia... Sú tu však aj také príležitosti, pri ktorých rozhodnúť o ich polarite je problém nadľudsky obtiažny. Dost' bolo formality a hneď zhurta prejdem na „zlatý klinec môjho článku“.

Takže ako každý rok, aj tento rok mal v sebe noblesu a eleganciu, ktorá sa niesla a ukazovala na „Plese Bratstva pravoslávnej mládeže 2011“. Už tradičná študentská veselica sa konala vo vynovených priestoroch OZKN v Prešove.

Každá činnosť, ktorú robíme, sa má začať modlitbou, tak ani ples nebol výnimkou. Po spoločnej modlitbe nasledoval valčík a tým pádom sa táto mládežnícka akcia považovala za otvorenú. Hneď ako zaznela prvá pieseň, parket bol plný tanečníkov, ktorí sa nechali unášať hudbou a ukazovali svoje tanečné

kreácie. Po prvom tanečnom kole sme si na chvíľu oddýchlí a pochutnali sme si na chutnej večeri. Dlho sme sa však nezohriali na svojich stoličkách, pretože zábava, ktorá na plese gradovala, nenechala nikoho sedieť. Po polnoci nasledovalo zlosovanie tomboly, ktorá skrývala zaujímavé výhry. Pochopiteľne, keď sa skončilo zlosovanie tomboly, čo iné mohlo nasledovať... ako ďalšie zabávanie sa až do skorých ranných hodín. Opísať atmosféru, ktorá prevládala na plese, sa nedá slovami, ale predsa len „BOLO SUPER“.

A čo dodať na záver? V prvom rade chcel by som v mene všetkých zúčastnených poďakovať hlavne Bohu za to, že nám blahoslovil krásny večer plný zábavy. Moje poďakovanie ďalej patrí organizátorom plesu, obsluhu, DJ-ovi a mládežníkom. CHRISTÓS POSREDÍ NÁS.

P. S.: Dúfam, že budúci rok bude ples aspoň taký dobrý ako teraz ☺.

Kamil Roško

Tohtoročné oslavy Bratstva sa uskutočnili dňa 5. februára 2011. Na oslavách Dňa pravoslávnej mládeže je krásne aj to, že sa každý rok usporadúvajú na inom mieste a tak sa veľa rôznych ľudí môže prísť pozrieť na to, čo dokáže naša mládež a potešiť sa, že súčasťou Pravoslávnej Cirkvi sú ľudia, ktorí sú ochotní potešiť druhých svojimi vystúpeniami. Tento rok sa oslavy konali v meste Strážske, kde sa celý program začal liturgiou v chráme Nanebovstúpenia Isusa Christa a svätého Nikolaja. Naša skupinka sa vybrala na toto stretnutie už skoro ráno o siedmej hodine, no cesta nám zbehla rýchlo, ani sme sa nenazdali a boli sme v cieli našej cesty. Chrám sa nám podarilo nájsť až na druhý pokus, aj keď stojí hneď pri ceste. Pociťovali sme veľký strach, pretože našu mladú skupinku čakalo na oslavách BPM v poradí prvé vystúpenie. Stretnutie sa začalo svätou liturgiou, na ktorej sa ku všetkým prítomným prihovorili otcovia duchovní, ktorí sa potešili, že napriek veľkej zime nás prišlo toľko. Na slúžení svätej liturgie a aj na slávnostnom programe sa okrem správcu o. Michala Džugana, zúčastnili aj ďalší duchovní, konkrétne o. Ivan Biloruský, o. Peter Savčák, o. Peter Bzík, o. Sergej Barilík

a o. Peter Kačmár.

Po liturgii sme sa presunuli na veľmi chutný obed, na ktorom sme dostali aj teplý čajík, čo nám padlo vhod, pretože nám bola naozaj zima. Po obede nasledoval slávnostný program, ktorý veľmi profesionálne moderoval Maroš Černý. Po úvodnom slove sa ako prvá predstavila medzilaborecká skupinka s duchovnými piesňami. Spievali naozaj nádherne. Po nich sme nasledovali my s našim programom, ktorý pozostával z rómskeho tanca a piesní. Mali sme veľkú trému, ktorá sa stupňovala tým, ako sme počúvali skupinku z Medzilaboriec, no nakoniec sa nám podarilo všetko dospievať do konca. Po nás nastúpili bohoslovci zo seminára s predvedením „Betlehemskej hry“, ktorou pobavili všetkých prítomných. Sme šťastní, že sme sa mohli zúčastniť na tejto udalosti, pretože okrem krásnych zážitkov sme si domov priniesli aj radosť z nových priateľstiev s mládežníkmi a otcami duchovnými.

Chceme poďakovať všetkým, ktorí sa podieľali na príprave tohto nádherného dňa, a najmä nášmu Bohu, vďaka ktorému sa toto všetko mohlo uskutočniť.

Christos medzi nami!

Prečo som pravoslávny?

Prečo som Pravo-slávny? Tak to je sieť duchovných stretnutí, ktoré práve v týchto dňoch prebiehajú na našich farnostiach. Začali sme ich kde inde ako v Ladomírovej, v mieste, o d k i a ľ prichádzali impulzy na našom území k navráteniu sa späť k viere našich pradedov, k Christovej viere, k svätému Pravoslávniu. Beseda sa uskutočnila p o č a s duchovného stretnutia v ladomirovskom chráme. Prednášal ju o. Peter S a v č á k a mládežníci

ho zasypali hrbou otázok.

Pokračovali sme v Snine v kultúrnom dome Starina, kde sme sa stretli s otcom duchovným Igorom Kerekaničom, mládežníkmi z BPM Snina a veriacimi. Besedu viedol otec Andrej Gont. Posedenie pri čaji a chutnom koláčiku bolo tiež prejavom lásky, s ktorou sninskí veriaci pristupujú k Christovi i svojim blíznym.

Nasledovali Medzilaborce, kde sme sa mohli spolu stretnúť nielen s miestnymi mládežníkmi, veriacimi a d. o. Alexandrom Zalevským, ale i s klientmi domova dôchodcov. Besedu podal nezabudnuteľným spôsobom o. Andrej Gont.

Víkend po Medzilaborciach sledovali naše kroky na stredné a západné Slovensko. Konkrétne sme navštívili pravoslávnu cirkevnú obec vo Zvolene a spolu s o. Marekom Ignacikom sme rozobrali množstvo zaujímavých tém. Okrem besedy sme i my osobne mali možnosť sa zoznámiť s fungovaním farností na strednom Slovensku a pastoračii v ozbrojených silách Slovenskej republiky.

Večer nás už vítala Bratislava. V chráme akurát bežala nádherná pokojná večerňa uprostred mestského šumu. Po večernej bohoslužbe nasledovala beseda. Prítomní sa živo zaujímali o predostretú problematiku a s veľkou radosťou sme si vypočuli aj poučné slova o. Jozefa Haverčáka.

Stretnutie s našimi veriacimi v hlavnom meste bolo naozaj neopakovateľné. Veľká vďaka tu patri našej mládežníčke Stanke a bratovi Martinovi za pomoc pri prenocovaní.

V nedeľu Krestopoklonnu sme sa už blížili k Nitre, mestu, ktoré dodnes žije veľkomoravskou históriou. Tu nás už vítal o. Lukáš Nováček so svojou mátuškou. Mali sme tu česť spievať na nitrianskej cirkevnej obci svätú liturgiu. Po liturgii sme kresným chodom sa presunuli ku krížu, ktorý je postavený neďaleko náhradných bohoslužobných priestorov. Tam sme sa poklonili a za spevu tropára sme sa vrátili opäť do chrámu. Tam nasledovala beseda a príjemné posedenie s veriacimi nitrianskej cirkevnej obce, ktorých ochrancami sú svätí Sedmočíselníci.

V túto Krestopoklonnú nedeľu sme sa stretli aj s mládežníkmi a veriacimi v Michalovciach. Otec Michal nádherne načrtol problematiku na tému Prečo som pravoslávny. Následná debata dala priestor na zaujímavé otázky a podnety.

Vo štvrtú nedeľu Veľkého pôstu naše kroky sledovali do nádherného chrámu Svätej Trojice vo Svidníku. Po večerni nás veľmi pekne privítal otec Ján Sovič s veriacimi i mládežníkmi. Následná beseda prebiehala vo veľmi príjemnom a priateľskom duchu. Mnohé otázky svedčili o tom, že preberaná téma zaujala. Milé občerstvenie na konci

besedy dalo taktiež priestor na príjemný rozhovor a my sme sa tak mohli bližšie zoznámiť so životom veriacich na tejto cirkevnej obci.

Na sviatok Pochvaly Presvätej Bohorodičky nás privítali veriaci v Ruskom Hrabovci spolu so svojím duchovným otcom Petrom Bzikom. Po sobotňajšej večerni sme sa presunuli do sály Obecného úradu. Tam sme začali našu besedu. Na záver besedy BPM venovalo zúčastneným brožúru s poučným čítaním. V príjemnej

atmosfére sme sa rozlúčili, pretože na druhý deň nás už čakali veriaci v Sabinove.

Otec Ján Jacoš a otec Vasyľ Kuzmyk dôstojne privítali zástupcov nášho Bratstva. Po svätej liturgii v nedeľu prepodobnej Marie Egypetskej sme predniesli a započali besedu. Milé občerstvenie po besede spojilo veriacich i mládežníkov. Nakoniec sme veriacim ako malú pozornosť venovali brožúrku „*O tom, aké je povolanie kresťana.*“ Je to vlastne preklad a úvod k dielu

svätého Gregora Nysského, ktorý spracoval dekan Pravoslávnej bohosloveckej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove otec Ján Zozulák. Túto brožúrku vydalo tohto roku naše Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS.

Nedeľné poobedie nasmerovalo naše kroky na cirkevnú obec do Sobraniec. Besedu viedol náš duchovník otec Michal Džugan. Tu sa nám tiež dostalo milého privítania. Miestny správca otec Bohuslav Senič veľmi pekne doplnil reč otca Michala. Aj v tomto spoločenstve nechýbala jednomyseľnosť, preto veríme, že účastníci besedy si vo svojich srdciach odniesli veľa poučných myšlienok

a darovaná brožúra im urobí radosť.

Istotne poviem za všetkých dobrovoľníkov, s ktorými sme navštevovali naše cirkevné obce, že nám osobný kontakt s veriacimi dal mnoho pozitívnych skúseností. Osobne sme mali možnosť spoznať a vidieť život na našich farnostiach.

Teda táto akcia je aj pre nás osobne veľkým obohatením.

Sme veľmi vďační menovaným správcom pravoslávnych cirkevných obcí za pomoc pri organizovaní besied a za milé prijatie. Tak isto ďakujeme

veriacim i mládežníkom, ktorí nám v mnohom uľahčili naše putovanie a pomohli nám na cestách či už s ubytovaním, stravou, alebo dobrou radou.

S duchovnými stretnutiami na tému „Prečo som pravoslávny?“ nekončíme. Chystáme sa navštíviť ďalšie cirkevné obce a mládežnícke skupiny. O pripravovaných termínoch sa môžete dozvedieť na internetovej stránke Bratstva: bpm.orthodox.sk, alebo na facebooku v skupine Bratstvo Pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS.

Alexander Haluška

prezident Bratstva pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS

Svojho času sme na rozhlásokoch často počúvali šansón „...tá zlá nedeľa...“ Nie je totiž málo tých, pre ktorých nedeľa znamená nudu, ničnerobenie, bezmála škripanie zubami, lebo niekto iný za nich rozhodol, že je nedeľa a tento anonymný historický aranžér im nenaplánoval, čo s nedeľou a sami si s tým poradiť nevedia. Ten deň, ktorý v našej kultúre dostal pomenovanie nedeľa, zväzda nejakého počuť v tom posolstvo z češtiny – nedělá – nerobí. Teda nič nerobiť, leňošiť, a tak si mnohí odpovedajú na otázku, čo znamená svätiť. Biblia, keď nám podáva správu o stvorení, hovorí, že siedmy deň Boh požehnal, zasvätil a odpočinul si. Je zaujímavé, že Rusi majú pre tento deň pomenovanie – vzkriesenie. Naše aj ruské pomenovanie je snaha o interpretáciu významu svätiť. V žiadnom prípade svätiť neznamená nič nerobiť. Svätiť, to je aktivita. Tento deň, nedeľa, je tu aj na odpočívanie, teda zbieranie nových síl, ale aj na to, aby tak, ako z času na čas si človek urobí komplexnú zdravotnú inventúru, skontroluje si stav a funkčnosť telesných orgánov, tak by si mal aj odpovedať na životne dôležité otázky! Kto som? Odkiaľ idem

a kam? Komu patrí? Kde je moje miesto? Aké tu mám poslanie? Ako som plnil to poslanie? A ako ho plním? Kde mám ísť? Na tieto otázky by si mal odpovedať každý zodpovedný človek. Navigátor, či už na lodi, alebo v lietadle, musí zameriavať polohu, aby korigoval kurz dopravného prostriedku tak, aby cestujúci prišli bezpečne do svojho cieľa. Navigátor svoje poslanie musí brať vážne a zodpovedne a v jeho práci ho nesmie nič vyrušovať a obmedzovať. Na to slúži aj nedeľa. Je to čas, aby si človek zameral svoju polohu, nazbieral nové sily a tento čas je drahý. Nesmie ním plytvať, ani ho podceňovať, ale naplno ho využiť v tom čase, ktorý je mu daný. Nemožno ho vrátiť späť. Každý deň má len dvadsaťštyri hodín. Je to čas rovnaký pre každého. Mali ho tak predkovia pred nami a budú ho mať aj naši potomkovia do konca vekov. Ten istý vymeraný čas mali aj veľkí duchovia medzi nami. Rozdiel je len v tom, že oni ho nepodceňovali, pre nich bol drahý.

Za čas
s v o j h o
pôsobenia
na Pravo-
slávnom
kňazskom
seminári
o. Emil
Jarkovský
zanechal
za sebou
s t o p y ,
v d' a k a

dôchodku
v roku
2 0 1 0 .
K a ť d é
j e d n o
obdobie
prinášalo
v tejto
funkcii
m n o h o
starostí.
O t e c
Emil bol

ktorým na neho študenti ani teraz nezabúdajú. Prostredníctvom Istiny sa chceme aj my pridať k radu gratulantov a zablahoželať otcovi Jarkovskému k jeho životnému jubileu – 65. narodeninám.

Narodil sa 17. marca 1946 v Ľubovci, okres Prešov. Po skončení strednej školy sa zamestnal ako vodič na Úrade eparchiálnej rady Pravoslávnej cirkvi v Prešove. Táto práca ho čím ďalej tým viac vtáhovala do života Cirkvi Christovej, a tak sa rozhodol i on pre prácu na jej nive. Po ukončení štúdia na Pravoslávnej bohosloveckej fakulte bol v roku 1981 vysvätený na diakona, o dva roky nato prijal kňazské svätenie.

Otec Emil Jarkovský pôsobil od roku 1990 ako riaditeľ Pravoslávneho Kňazského seminára (PKS) až do jeho odchodu do

dlhé roky taktiež tajomníkom prešovského arcibiskupa a vykonával aj pastoračnú činnosť v nemocniciach, zariadení pre seniorov, nápravno-výchovných zariadeniach či armáde.

Popri týchto všetkých povinnostiach bola pre otca Emila vždy prvoradá starostlivosť o študentov ubytovaných v PKS, vynakladal úsilie v komunikácii s bohosloveckou fakultou, eparchiou i univerzitou, aby študentom zabezpečil čo najlepšie podmienky. Za túto snahu mu chceme vyjadriť slová vďaky a zaželať mu k jeho narodeninám veľa Božej milosti. Nech Hospodin požehná ďalšiu jeho činnosť, nech mu daruje ešte mnoho síl a najmä pevné zdravie v ďalších rokoch.

Na mnohaja i blahaja ľita!

Arašidový krém

25 dkg opražených
olúpaných arašidov
1/2 čajovej lyžičky soli
1 - 3 čajové lyžičky oleja
med - podľa chuti

Všetko dobre rozmixujeme, pridáme toľko oleja, aby sme dostali hladkú, krémovú hmotu. V chladničke vydrží aj dva týždne.¹

Kaleráb plnený sójou

8 stredne veľkých kalerábov
100 g sójovej drte
100 g ryže
3 PL oleja
2 PL hladkej múky

1 <http://receptar.zena.atlas.sk/arasidovy-krem/predjedla-a-chutovky/natierky/3919.html>

3-4/2011

1 kocka zeleninového bujónu
1 zväzok petržlenovej vňate
soľ

Vopred namočenú sóju uvaríme vo vode domäkka. Na 1 PL oleja opražíme umytú ryžu,

pridáme polovicu petržlenovej vňate, zalejeme horúcou vodou a udusíme domäkka. Medzitým si očistíme kaleráby, vnútrajšok vydlabeme, pokrájame na malé kocky, ktoré opražíme na 2 PL oleja. Pridáme druhú polovicu nadrobno posekanej petržlenovej vňate, podlejeme teplou vodou a uvaríme domäkka. Potom uvarený kaleráb zmiešame s ryžou, sójou, osolíme a naplníme vydlabané kaleráby. Z kocky zeleninového bujónu pripravíme bujón podľa návodu a udusíme plnené kaleráby domäkka.²

2 http://www.cou-varit.sk/zeleninove-jedla.phtml?id_menu=4391&module_action_14071_id_r=3066&-module_action_14071_68_paging=1#m_14071_68

Ananášová ryža

1 balíček ryže
voda
250 ml sójového mlieka, výborné
je aj ovsené
cukor
mletá škorica
vanilka
konzerva ananásu na kúsky

Ryžu uvaríme podľa návodu, nemusí byť úplne dovarená. Vysypeme ju z balíčka a dáme ešte na cca 7 minút variť do sójového mlieka, v ktorom sme rozpustili cukor. Pridáme vanilkový cukor alebo povaríme s vanilkovým luskom. Keď ryža zhustne, odstavíme ju, dochutíme škoricou alebo kokosom a vmiešame odkvapkané kúsky ananásu.

Hríbová nátierka

300 g čerstvých šampiňónov
300 g údeného tofu
1 cibuľa
čierne korenie
olej

Šampiňóny očistíme a pokrájame na menšie kúsky. Cibuľu pokrájame na drobno a orestujeme na oleji. Pridáme šampiňóny a dusíme, kým nie sú mäkké. Pridáme tofu, ktorý sme pred tým popučili vidličkou, a ešte chvíľku podusíme. Okoreníme a osolíme podľa chuti. Necháme vychladnúť a rozmixujeme.

Špenátové krokety

150 g mrazeného špenátu
2 PL oleja
cibuľa
80 g krupice
1 dl sójového mlieka
1 žemľa
muškátový kvet
strúhanka
olej na vyprážanie
mleté čierne korenie

Nadrobno pokrájanú cibuľu speníme na oleji, pridáme rozmrazený špenát a podusíme.

Primiešame krupicu, zalejeme mliekom, osolíme, okoreníme a uvaríme kašu. Do vychladnutej kaše pridáme na kocky pokrájanú žemľu. Z hmoty lyžicou vykrajujeme buchtičky, posypeme ich strúhankou a formujeme krokety. Vyprážame v horúcom oleji. Podávame so zemiakovou kašou.

Medové muffiny

250 ml vody
2 PL medu
½ pohára cukru
½ pohára oleja
1 ½ – 2 poháre múky
1 ½ ČL sódy bikarbóny
štipka soli
½ pohára nasekaných orechov
½ pohára hrozienok
1 dl rumu
čokoládová poleva

Hrozienka zalejeme rumom a dáme na minútku zohriať do

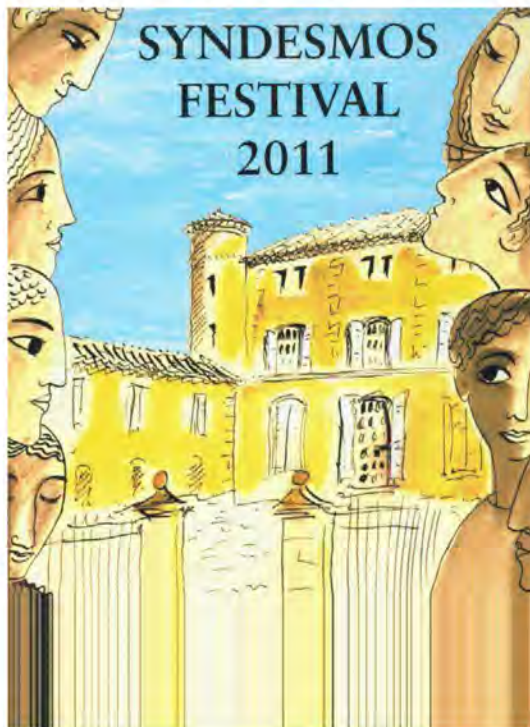
mikrovlnnej rúry. V mise zmiešame teplú vodu, cukor, med, olej a štipku soli. Múku zmiešame so sódou a pridáme k tekutej zmesi, dobre premiešame. Do cesta pridáme orechy a hrozienka aj s rumom, ešte raz poriadne premiešame a plníme košíčky na muffiny alebo iné vhodné formičky do 2/3.

Pečieme pri 200°C asi 20 minút. Polevu rozpustíme (ak nemáme polevu, môže byť aj čokoláda) a namáčame do nej „klobúčiky“ už vychladnutých muffinov a necháme stuhnúť.

Pripravila **Markella**

Joy everlasting
Syndesmos International Youth Festival
2nd – 9th August 2011
Saint-Maurin, Rians (Var, France)

A celebration of Orthodox youth, with an integrated programme of activities, this event promises to be an opportunity to all those involved for deepening their faith, sharing their experience of the Church, establishing closer links with other SYNDESMOS youth movements, making friends and enjoying relaxing and memorable moments together.

Venue: **Maison d'accueil de Saint-Maurin en Provence / Rians (Var, France)**

Registration fee: **140 €**

Bursaries may be available on a case by case basis, on application to the preparation committee

(saintmaurin2011@syndesmos.org).

NB : This amount includes: food and accommodation in Saint-Maurin.

It does not include: transportation from and to your home country, visa costs and insurance.

Applications: **1st April to 1st May 2011**

Application form : http://www.syndesmos.org/content/en/events/files/saintmaurin2011_application.doc

For updated information about this event, please, consult our website: www.syndesmos.org

Duchovné stretnutie

5. ročník

Antipascha 2011

30.4.2011 sobota

Bratstvo pravoslávnej mládeže na
Slovensku-Syndesmos, skupina Košice

- Stretnutie sa začne na Markovej Liturgii o 8:00,
v chráme Presvätej Bohorodičky (Hlavná 68, Košice)

Program:

- Doobedu
- Liturgia
- Duchovná
beseda na
tému „Prečo
som pra-
voslávny“
- Občerstve-
nie
- Poobede
- Opekačka a
Športové
hry na Ani-
čke.
- Večerňa

Srdečne Vás
pozývame...

